

De Twee Kwartieren

Genealogisch tijdschrift voor Kempen- en Peelland

De oudste generaties van een familie Jager uit Bedum

Opmerkelijks uit burgerlijke stand en bevolkingsregister

Latijn in de parochieregisters (deel III)

Een jonge vrouw is een ouden mans doodskest

NEDERLANDSE GENEALOGISCHE VERENIGING
Afdeling Kempen- en Peelland

Inhoudsopgave

3	Van de voorzitter	40	Aanbod cursussen en workshops van NGV-afdeling KPL
5	Knap!	44	Actuele cursussen en workshops van NGV-afdeling KPL
8	Latijn in de parochieregisters (deel III)	46	Onderlinge ondersteuning en advies
10	Een apothekersrekening uit 1715	48	Gebruik KadasterArchiefviewer
12	De oudste generaties van een familie Jager uit Bedum (Groningen)	49	Heb je hier al ooit gezocht?
25	Wie helpt me verder met Maria Krist?	50	Digitaal zoeken in en om onze regio
27	Een jonge vrouw is een ouden mans doodskest	51	Agenda
29	Publiceren in De Twee Kwartieren	52	Bestuur
30	Lezingen	53	Bestuur van de afdeling Kempen- en Peelland
32	Digitale producties	53	Mutaties ledenlijst
33	Bibliotheek	53	Informatie NGV-KPL

Afbeelding op de omslag:

'Quarta Pars Brabantiae cujus caput Sylvaducis' (het vierde deel van Brabant met als hoofdstad 's-Hertogenbosch),
uit: Willem en Joan Blaeu, *Le Theatre du Monde ou Nouvel Atlas*, Amsterdam 1634-1635

Copyright © 2023 NGV-afdeling Kempen- en Peelland, overname van artikelen in overleg met de redactie met bronvermelding

Niet ondertekende stukken worden gepubliceerd onder verantwoordelijkheid van de redactie.

Kopij voor het volgende nummer inzenden voor **1 mei**

Redactie: Anton Neggers, Theo van Rooijen en Peter Roosenboom, eindredactie en vormgeving: Peter Roosenboom

Redactieadres: redactie-kpl@ngv.nl

De Twee Kwartieren wordt vormgegeven met het DTPpakket Scribus in lettertype Corbel 10 pts

Van de voorzitter

Er is de laatste tijd in het nieuws veel te doen over AI, artificial intelligence. Wat ooit alleen voorkwam in science fiction (een computer die tegen je praat) wordt steeds meer werkelijkheid.

Er komen steeds meer chatbots. De meest geavanceerde chatboxes, geautomatiseerde gesprekspartners aan wie je als gebruiker vragen kunt stellen (zoals ChatGTP), kunnen zelfs hele uitgebreide antwoorden formuleren waarbij ze gebruik maken van alle beschikbare informatie op internet. De betrouwbaarheid van het antwoord is echter afhankelijk van de betrouwbaarheid van de gebruikte informatie.

Dat roept een interessante gedachte op: kan AI in de toekomst ook geautomatiseerd genealogisch onderzoek uitvoeren? Als je in WieWasWie zoekt op huwelijken in de Burgerlijke Stand krijg je in de rechterkolom nu al links naar relevante akten zoals de huwelijken van ouders en kinderen, en de geboorteakten van de kinderen. En MyHeritage biedt smart matches met links naar genealogieën waarin dezelfde personen voorkomen. Dat is echter nog géén onderzoek,

Anton Neggers

maar het gebruik maken van onderzoeksresultaten die in databanken zijn verzameld. De betrouwbaarheid van de links is afhankelijk van de kwaliteit van het onderzoek.

Voor genealogisch onderzoek vóór 1811 maken we gebruik van de doop-, trouw- en begraafboeken, en andere bronnen zoals schepenprotocollen en notariële akten. Daarvoor is kennis van oud schrift nodig, maar ook het nodige inzicht in nomenclatuur (naamgeving), religieuze en regionale gebruiken, én gezond verstand. Aan alle fouten die je tegenkomt in de verschillende genealogische webservices waar onderzoeker hun stambomen zonder verdere controle op kunnen publiceren mag je afleiden dat het nog niet zo eenvoudig is om de juiste verbanden te leggen. En die webservices zijn vooral nog wel de bronnen voor de chatbox.

Mogelijk worden we de komende tijd dus overspoeld met automatisch gegenereerde genealogieën, waarvoor het extra belangrijk wordt om de betrouwbaarheid te checken. Het verspreiden van foute informatie zonder bronvermelding is namelijk in de genealogie een doodzonde. Naarmate de kwaliteit van het genealogisch onderzoek echter verbetert, en er steeds meer betrouwbare stambomen op internet beschikbaar komen is het niet uitgesloten dat een chatbox op de vraag: geef mij de stamboom van de familie Gabriëls uit Vessem, in de toekomst ook betrouwbare informatie kan

geven. Maar voordat het zover is moet die betrouwbare stamboom wél door een betrouwbare genealoog worden uitgezocht.

Want dat blijft voorlopig (zorgvuldig) mensenwerk.

Bestuursleden gezocht

Het is al eerder gemeld in dit tijdschrift: uit onderzoek blijkt dat mensen die vrijwilligerswerk doen over het algemeen gelukkiger zijn dan degenen die geen vrijwilliger zijn. Dat is een goed uitgangspunt voor een vereniging die vanwege haar drukke agenda behoefte heeft aan meer 'handjes'.

De afdeling Kempen- en Peelland is een actieve afdeling. Tegen de landelijke trend in blijft het ledenaantal constant, en uit de opkomst bij activiteiten blijkt dat we voorzien in een behoefte. Zoals in het voorwoord bij de vorige aflevering van De Twee Kwartieren werd uitgelegd is het belangrijk om steeds actief contacten te onderhouden met de leden, zoals tijdens lezingen, workshops en cursussen. Als een vereniging meer leden heeft zijn er meer actieve leden, meer actieve leden betekent meer activiteiten, en meer activiteiten betekent weer meer mensen die lid willen worden.

Om de cirkel niet te doorbreken zoeken we naar nieuwe bestuursleden. We hebben namelijk op dit moment één vacature, en na de ledenvergadering in april ontstaat er een tweede vacature.

Uw precieze rol in het bestuur wordt in goed overleg be-

paald. Overigens kunt u zich ook melden voor andere activiteiten.

Dus: wilt u uw (vrije) tijd zinvol besteden, hebt u een passie voor genealogie en draagt u onze vereniging een goed hart toe, meldt u zich dan bij een van onze bestuursleden.

Voor meer inhoudelijke informatie kunt u contact opnemen met de voorzitter (tel. 06 50242030).

Knap!

Op 24 januari 1895 wordt in het overlijdensregister van Eindhoven de geboorte ingeschreven van een kind van Andries Mathys Kneepkens en Bertha Leenders, dat de 23ste dood ter wereld kwam.

Aanvankelijk las ik 'van het vrouwelijk geslacht', maar bij verificatie leek er toch '... mannelijk ...' te staan. Maar na de knoop doorgehakt en 'mannelijk' genoteerd te hebben, blijft de twijfel bestaan. Het is heel knap van de ambtenaar om in een officieel stuk, waar over de inhoud ervan geen twijfel mag ont-/be-staan, het geslacht zo te noteren, dat je er alle kanten (nou ja: 2 dus) mee op kunt.

Overigens: het doodgeboren kind is een bron van verwondering voor de systematische geest van de genealoog: het draait overlijden en geboorte in de tijd om. Én: de datum van overlijden is feitelijk onbekend: want vóór de geboorte, maar wanneer? De genealoog zou dan ook beter de overlijdensdatum achterwege kunnen laten, ook al wil zij/hij nog zo graag alle vakjes ingevuld hebben (en het programma vraagt erom of vult het zelf in!).

Grap?

Op 21 september 1895 trouwen Catharina Nijssen en Andreas van de Vorst in Gestel. De 1ste getuige is Wouter van Hou-

tert, een zwager van de bruid. Maar er staat: Woutert van Houtert: kon de ambtenaar het niet laten, of vergiste hij zich? Of waren het de getuigen van het bruidspaar die de ambtenaar in het ootje namen.

Verhuizen is levensgevaarlijk!

Wie er op let ziet wel meer opmerkelijke zaken. Zo wordt in Eindhoven op 12 maart aangifte gedaan van overlijden van Antonius Hoevenaars, die de dag ervoor is overleden. Antonius heeft niet lang mogen genieten van zijn verblijf in Eindhoven, want hij is vanuit Strijp op dezelfde 11 maart ingeschreven in het bevolkingsregister als bewoner van het Gasthuis, Rozemarijnstr. B 214-215 (1890: deel A II f 27 (188). Of was de inschrijving blijven liggen en kon het nog net op het nippertje?

De zuster als echtgenote?

Routinematig werken zorgt wel vaker voor enormiteiten. Zo begint een blad van het bevolkingsregister met het 'hoofd' van het gezin (de man dus), gevolgd door de 'echtgenote'. Maar ook in die tijd zijn gezinnen niet altijd standaard. Zo wonen in Bergeijk 2 broers vd Putte samen met hun zuster. Nicht Maria komt er ook bij. Cornelis is in 1890 getrouwd, waardoor de huishouding aanvankelijk wordt uitgebreid, maar hij verhuist met vrouw en kinderen en wordt de

nieuwe buurman (op A 161). Jan Fransis en Anna Elisabeth zetten de huishouding voort. In het register van 1900-1910 vinden we dan in deel I, wijk A op f 178 (no A 162) Jan Fransis als 'hoofd' en zijn zuster als 'echtgenote'. Met opzet schreef ik vd P., want in de geboorte-akte van Jan Fransis en 2 andere kinderen heet de vader Van der Putte; bij de 6 andere heet hij Van den Putte;

De kluts kwijt?

Op 1 februari 1890 doet Jan Bruisten, arbeider, 41 jaar, in Gestel aangifte van de geboorte van zijn zoon Joseph. Deze is diezelfde ochtend om 06.00 uur geboren. De moeder is Helena Maria Engelen.

Dezelfde Jan (of een andere?) heeft ook in Gestel in 1888 (19.4.), in 1891 (23.6.) en 1893 (26.7.) aangifte gedaan. Van deze kinderen is Johanna van Mierlo de moeder. Was het een andere Jan B., of was Jan in 1890 mede vanwege een doorwaakte nacht even de kluts kwijt?

Met WieWasWie wordt de huwelijksakte gevonden van Jan Bruisten en Johanna van Mierlo op 30 mei 1887 in Soerendonk. Hij is dan weduwnaar van Helena Maria Engelen. Het was dus dezelfde Jan.

De vraag is of Joseph daar later geen problemen mee krijgt. Hij trouwt op 13 november 1924 in Eindhoven met Wilhelmina Cornelia v Son. Het probleem wordt aldus opgelost: Ik

citeer: Hij is dan de 'zoon van Jan Bruisten en Helena Maria Engelen, beiden overleden. De bruidegom verklaarde mij, dat zijne moeder is genaamd Johanna van Mierlo "en niet Helena Maria Engelen", zoals in de geboorteakte staat vermeld'.

Een overheidsinstantie die een probleem soepel oplost. Om jaloers op te worden!

Verhuisd of vernummerd?

Waar woonde iemand? Van het bevolkingsregister word je niet altijd wijzer. De aanduiding C 41 zegt de meesten nu niets meer. En soms is dan de 1ste vermelding doorgehaald en vervangen door een 2de en vervolgens door een 3de of nog meer. Is dat gezin verhuisd of is de straat vernummerd? Om dat laatste te weten te komen is het zinnig om verder te kijken dan dat ene blad. Kijk naar de bladen links en rechts en zie wat daar vermeld wordt. Ik heb dat gedaan voor het bevolkingsregister 'Dorp' 1900-1910 van Valkenswaard: [link archief RHCE](#)

Zie hieronder het resultaat:

scan	folio	gezin van	adres	dh
43	41	Jasper Jaspers	D 271	D 363
44	42	Petrus Joh. Jaspers	D 272	D 364
45	43	zustersklooster	D 274	D 366
46	44	idem		14.5.1905
47	45	Hendrik Holzenbosch	D 275	D 367
48	46	Hendricus Bijnen	D 276	D 368
49	47	Peter Johannes Fasol	D 277	D 369
50	48	Ida Bijnen	D 278	D 370
51	49	pastorie	D 281	D 373
52	50	Hendricus M. Loos	D 282	D 374

nota bene: dh = na doorhaling

Hier gaat het kennelijk om een vernummering. Bij de zusters is het zo'n komen en gaan, dat zelfs is vast te stellen, wanneer de vernummering is ingevoerd: 14.5.1905 is de laatste vermelding met een doorhaling; daarna wordt enkel D 366 vermeld. Dan mis ik nog de nummers D 273, D 279 en D 280. Ik gok op de meisjesschool, de jongensschool en de kerk.

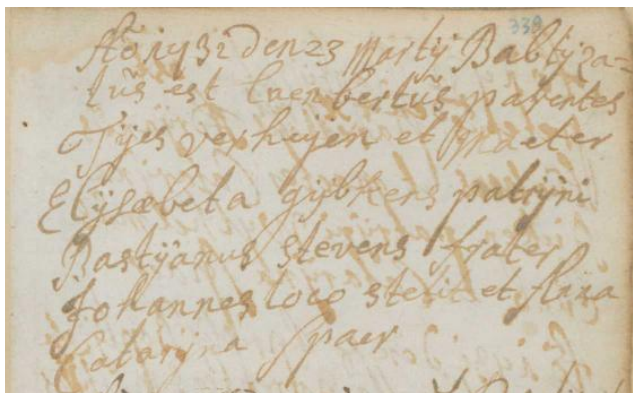
VERNUMMERING	Dagteekening en jaar der beschrijving.	FAMILIENAAM (Familiennaam der vrouw.)	VOORNAMEN. (Vóórh. geshreven.)	Dagteekening en jaar der gebeurtenis.	GEBORTEPLAATS. (Met aauwziging der provincie van het land van vóórnóódelingen.)	Burgelijke Staat.		HUIZENING. (Straat, gracht, enz. wijk, huisnummer.)	Dagteekening, en jaar der vestiging in de gemeente.	Verig. woonplaats. (Met aauwziging der provincie van het land van vóórnóódelingen.)	Dagteekening en jaar van het vestrek in de gemeente.	W A R K E N verrijken. (Gemeente en provincie van het vestrek, het land van vóórnóódelingen.)	Dagteekening en jaar van het overlijden.	Oggewen entrest het weinig dandien.	Aauwmerkingen.	
						12. (staand.)	13. (vloeiend.)									
1		Jasper	Jasper	in 1819	14 jan 1819	Veldhoven										
2		Leonaard	Abraham Catharina	1819	19 jan 1819	Burgijnd										
3		Jaspers	Petrus Catharina	1819	11 sept 1819	Veldhoven										
4		id	Christina Hendrika	1819	2 jun 1819	id										
5		id	Augustina	1819	11 nov 1819	id										
6	1819	id	Joanna	1819	11 nov 1819	id										
7	1819	id	Christina Hendrika	1819	3 jun 1819	id										

De plaatsvervangende peter of meter

Ons lid Gerrit Scholl doet onderzoek in het doopboek 1731 van de St-Nicolaikerk in Calcar. Hij vond de doop van Lambertus Verheijen. Maar wie was de peetvader?

De tekst getranscribeerd:

A(nn)o 1731 den 23 Marty baptyzatus est Laenbertus parentes Tyes Verheyen maeter Elysaebetha Gybkens patryni Bastyanus Stevens frater Johannes loco stetit et Anna Catarina Spaer

Zie [deze link](#) bij *Matricula*.

Er zijn nogal wat opmerkelijke dingen te noemen bij deze doopinschrijving. De datumaanduiding: den is geen Latijn.

Het is Duits of Nederlands. Marty is vreemd. Ik zou Martij verwachten. De Griekse y past niet in een Latijnse tekst. Het vervangen van de i door de y in de tekst is niet consequent. Maeter voor moeder moet zijn mater. Elysaebeta moet zijn Elisabetha en Cataryna Catharina.

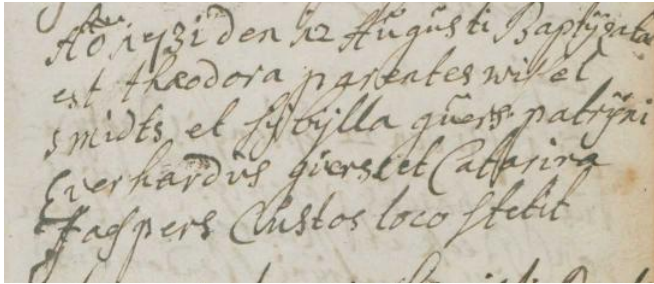
De conclusie dat de dopeling Lambertus Verheijen zou heten is dus misschien wel aannemelijk maar afgaande op de tekst zou het Laenbertus Verheien moeten zijn.

Kortom het is een rommeltje. Het Latijn van de pastoor is, zoals wel vaker, niet best. De namen van de ouders zou je waarschijnlijk toch het best kunnen lezen als: Tijes (Ties = Matthijs) Verheijen en Elisabeth Gipkens of Gijpkens.

Maar de vraag van Gerrit was: wie is de peetvader? Er staat: patryni Bastyanus Stevens frater Johannes loco stetit. Dat roept de vraag op of Bastyanus vervanger is voor zijn broer Johannes of is het net andersom. De formulering is niet eenduidig.

Even verder bladerend in het doopboek treffen we een andere plaatsvervangende doopgetuige aan.

Bij de doop van Theodora Smidts lezen we: Catharina Jaespers Custos loco stetit. Het is dezelfde formulering die deze pastoor ook in andere gevallen systematisch hanteert. Hier moet de eerstgenoemde, Catharina Jaespers, de echte meter zijn. En niet de koster (Custos). Om twee redenen. Bij de doop zijn het vrijwel altijd een man en een vrouw die de

[Link bij Matricula](#)

peter en meter zijn. De koster zal in die tijd altijd wel een man zijn geweest. De tweede reden is dat de koster zeer vaak optreedt als plaatsvervangende doopgetuige. Dus de koster is de plaatsvervanger. Conclusie: Catharina Jaespers is de peetmoeder.

Terug naar de vraag of Bastyanus of zijn broer de peetvader is. Aangezien de pastoor deze formulering systematisch hanteert, mogen we aannemen dat Bastyanus de peetvader is.

Een variant treffen we aan in de doopschrijving van mijn grootvader Peter Johannes Roosenboom. De doopgetuigen zijn: *Petrus Peters loco Martini Peters et Joanna Roosenboom*. Vertaald: Petrus Peters in de plaats van Martinus Peters en Joanna Roosenboom. Martini is de genitivus van Martinus, wat betekent: van Martinus. Martinus Peters, een oom aan moederskant van de dopeling is de peetvader. Petrus Peters is de vervanger. Petrus kan de oom Petrus van de dopeling

of de opa, Peter Peters. Joanna Roosenboom is de stiefoma van de dopeling. De vader van mijn opa was voor de tweede keer getrouwd met zijn volle nicht Joanna Roosenboom. Je ziet dat ook het bepalen van de familiebanden tussen de dopeling en de getuigen niet eenvoudig is. Je moet vaak al over veel informatie van een familie beschikken om er iets zinnigs over te zeggen. Tegelijkertijd kun je via de getuigen een echtpaar en hun dopeling beter identificeren als er meerdere families decennialang in een doopboek optreden onder dezelfde achternaam. Heb je geluk dan zijn het grootouders of ooms en tantes en kun je het gezin plaatsen in de lokale familiestammen.

Enkele varianten:

*Susceptores Joannes Theodorus Lamers et Theunicken Conders
cujus nomine Joanna Koulen*

Cujus nomine letterlijk vertaald: in wiens (of wier) naam slaat altijd terug op de eerstgenoemde. Theuniske is de beoogde peetmoeder.

*Susceptores loco Leonardi Meijers Franciscus Henricus
Schmedts custos et Dorothea Catharina Buijs*

Loco gevolgd door een genitivus betekent in plaats van.

Leonardus Meijers is de beoogde peetvader, vervangen door de koster, in dit geval met naam genoemd.

Met dank aan de adviezen van Ben Bal.

In de voorloper van dit tijdschrift, het Mededelingenblad van de Afdeling Kempen- en Peelland, verscheen in 2006 een artikel over de weduwe van de Oirschotse chirurgijn François Perebooms, die na zijn dood van de schepenbank toestemming kreeg om de praktijk gedeeltelijk voort te zetten.

Als reactie op het artikel zond Jacques Verstraelen een uitgebreid genealogisch overzicht over de families van Peerebooms en zijn vrouw Maria Elisabeth Deckers in, die uit Weert afkomstig bleken te zijn. Dat is waar je op hoopt als je je onderzoeksresultaten publiceert: dat een lezer de gegevens kan aanvullen of verbeteren.

Perebooms vestigt zich omstreeks 1716 in Oirschot, en is overleden rond 1726.

In 1717 wordt hij door de heer Johannes van Melbeecq, apotheker binnen de stad Diest, voor de schepenbank van Oirschot gedaagd omdat hij een schuld heeft van 20 gulden en 2 stuivers. Het proces vindt plaats in Oirschot omdat volgens de regels van de relatieve competentie schuldeisers hun debiteuren moesten dagen voor de schepenbank van de woonplaats van de gedaagde. Mogelijk kocht Perebooms de medicijnen voordat hij zich in Oirschot vestigde. In 1714 verblijft hij namelijk met zijn vrouw en kinderen in Meerhout, 20 kilometer ten noorden van Diest. Het proces duurt

W. J.

1714

Extraact vint eenen boeck in quarto toebehoorende. St. Vrees a. Melbeecq in handen der schulde. Ben van geleerde medicynen in het welck beuonden waer als volgt.

Geleijere ten Dinsten van Monsieur Pereboom. 1715.

15 ^e may Diagræ. 3/4	—	10
Ditto rad galang. 3/4	—	5
Ditto precipit rub. 3/4	—	3 1/2
Ditto ol. blanch. 3/4	—	10
Ditto ocul. caner. 3/4	—	3 1/2
Ditto Croc. orient. 3/4	—	6
Ditto Lheriacis androm. 3/4	—	8
Ditto antimon. Diaphor. 3/4	—	6
Ditto sps vitrioli. 3/4	—	2
Ditto alous 3/4	—	10
Ditto oxuroc. 3/4	—	10
Ditto emplast. defensiv. 3/4	—	3
Ditto Cerul. 3/4	—	3 1/2
Ditto minium. 3/4	—	3 1/2
Ditto Cign. liquorit. 3/4	—	6
Ditto sem. am. 3/4	—	2 1/2
Ditto cort. Betu. arantia. a. 3/4	—	14
Ditto camphor. 3/4	—	6
Ditto rad jalappa. 3/4	—	18
Ditto mercur. dulc. 3/4	—	7
		7-2-8

Ditto ol. succ. alba. ʒi	"	20
Ditto succ. eduan. ʒiij	"	14
Ditto Galini. mas. ʒi	"	2
Ditto arseni.	"	1
16 Junij. Japet. ʒi	f i	2
Ditto oculi. cancer. ʒij	"	12
Ditto antem. diaphor. ʒij	"	14
Ditto argent. vivi. ʒij	"	12
Ditto emplastr. defens. ʒij	"	5
Ditto Capus. calam. ʒiij	"	4
Ditto ungu. Balsam. ʒiij	"	5
6 ^o Aug. ungu. alba. ʒiij	"	16
Ditto Cantarid. ʒij	"	2 ¹ / ₂
Ditto emplastr. defen. ʒiij	"	20
Ditto Theriac. venet. ʒij	"	7
Ditto spa. sal. armen. ʒi	"	6
Ditto precipit. rub. ʒi	"	7
Ditto ungu. egypciac. ʒi	"	2
Ditto sol. ferni. ʒi	"	2
23 Aug. mercur. sublim. ʒij	"	4
Ditto ol. anis. ʒi	"	12
Ditto ol. succ. ʒi	"	10
Ditto mirb. ʒij	"	2 ¹ / ₂
Ditto aristoloch. rot. ʒi	"	2
Ditto tart. vitriol. ʒij	"	2 ¹ / ₂
Ditto rhubar. ʒij	f i	10
Ditto diaprid. ʒij	"	10
Ditto rad. Jalapp. ʒiij	"	15
Ditto khorac. ʒi	"	4
Ditto Croc. orient. ʒi	"	6
Dit extract recollationeert tegens den orygenelen		
schult boeck 23 by mij onderzocht noch tot dienst		
refererende bevoonden te recorderen		
G. v. d. Afferkar H. Ratten (p. 172) not. Du 6		

enkele jaren. In het procesdossier van de rechtszaak bevindt zich een specificatie van de medicijnen *geleverd ten dienste van Monsieur Pereboom 1715*. Volgens de aanspraak (eis) is de gedaagde *t zedert den jaere 1715 ter saecke van geleverde medicijnen debit en verschult gebleven een som van 20 gulden 2 stuivers salvo justo*. Het gaat om vier leveringen: van 15 mei, 16 juni, 6 augustus en 26 augustus. De lijst bevat in totaal 50 posten over twee pagina's. Het totaal van pagina 1 bedraagt 7 gulden 2 stuivers en 8 penningen, pagina 2 komt samen op 12 gulden 19 stuivers en 8 penningen. In totaal wordt dat 20 gulden, 1 stuiver en 6 penningen (6 penningen is 1 stuiver en 1 penning, dus het totaal is op 1 penning naar beneden afgerond). In ieder geval heeft de chirurgijn op de hele rekening nog niets afbetaald.

Over de inhoud van de levering valt voor een leek niet veel op te maken. De Latijnse benamingen (met afkortingen) van de medicijnen (zoals *theriae androm, tart vitriol, en precipit. rub.*) zijn weinig zeggend, en ook de aanduidingen van de hoeveelheden achter de namen geven niet meer indicatie dan enkele herkenbare Romeinse cijfers, die waarschijnlijk eenheden aanduiden.

Maar misschien is er een lezer die deze lijst wél kan duiden? Een apotheker wellicht, of iemand met farmaceutische kennis.

Als u licht op deze lijst kunt laten schijnen stellen wij het op prijs dat u contact opneemt met de redactie.

Na de naamaaneming ten tijde van Napoleon komt er in Groningen (evenals in Friesland) een groot aantal families **Jager** bij. Vaak als een beroepsnaam: in de waterrijke gebieden zijn veel scheepsjagers werkzaam. Een enkeling is jager in het leger (lichte infanterie), een aantal is werkzaam als houtvester of jager. Een klein aantal mannen met de familienaam Jager trouwt al begin 1600 in Stad Groningen en laat daar hun kinderen dopen.

Mijn vroegste voorvader met de naam **Jager** is 'Claes Jager gemeinlijk genaemt'. Zie afbeelding 1. Deze aantekening staat bij de doop van diens zoon Cornelis op 28-5-1682 in Meeden (bron 1, pag. 8). Bij andere dopen heet hij Claes Jans. Deze Claes Jager is echter géén paternale voorouder van mij.

In de eerste Gens Nostra van 2022 staat een artikel over de overerving van een familienaam via de vrouw. Mijn familienaam is daar een voorbeeld van.

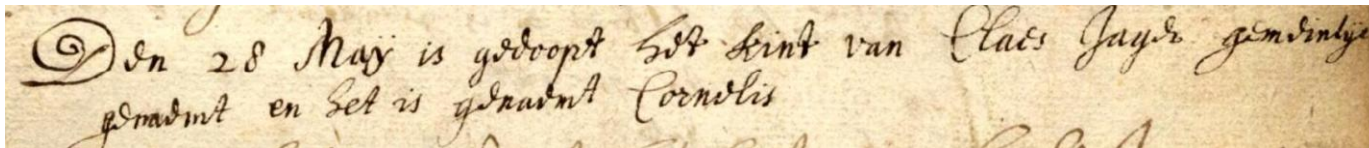
- *Mijn eerste paternale voorvader met de naam Jager is Hindrik Poppes die in 1806 met Gesijn Beerents **Jager***

*trouwt. Zijn vader Poppe Rimts gaat na 1811 als Poppe **Deurwaarder** door het leven en zijn broer heet voortaan Remt **Schipper**. Hindrik en zijn kinderen nemen de familienaam **Jager** van zijn vrouw aan. Claes Jans Jager is haar paternale voorvader.*

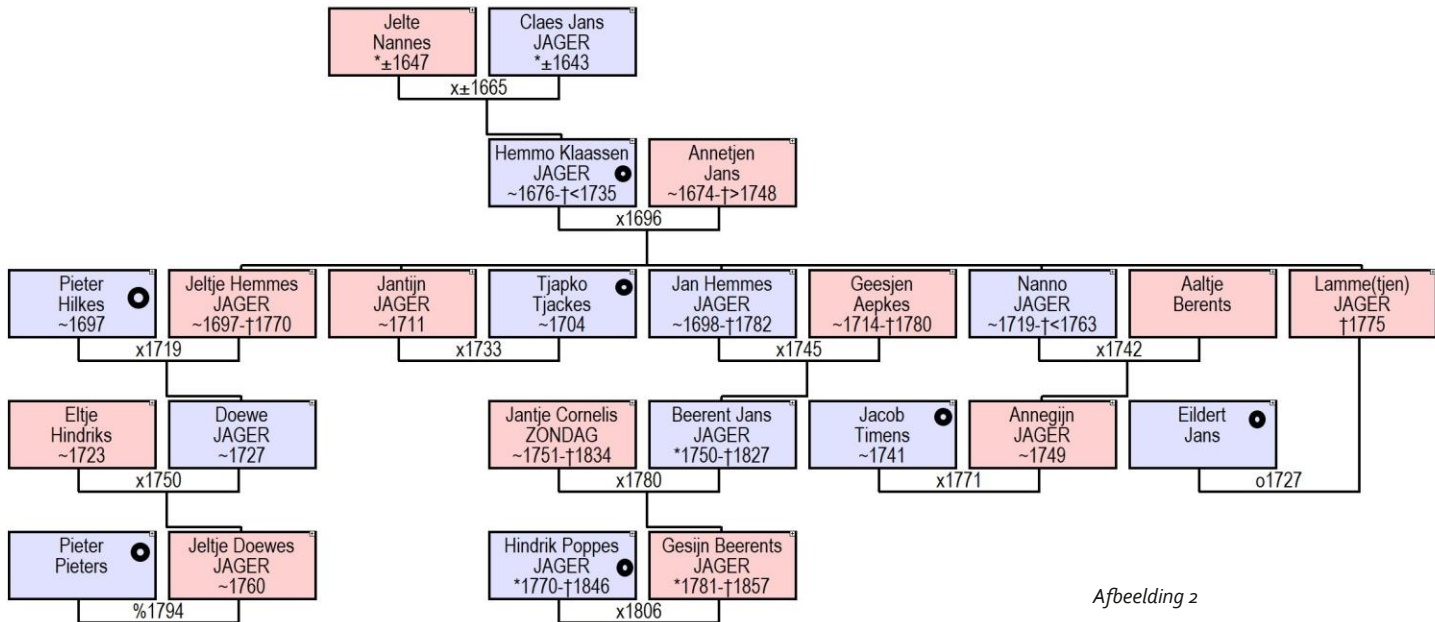
Er blijken meer (achter)kleindochters van Claes te zijn die hun sluimerende familienaam doorgeven aan hun kinderen; ook vóór 1811. Ik heb zes extra families gevonden; samen vormen zij een zogenaamde *naamboom*. Zie ook de publicatie op Genealogie Online (GOL): [Genealogie Jager Groningen](#) - Zeven families afstammend van Claes Jans Jager.

- In het geneagram van afbeelding 2 staat de naamboom; een zwarte ring geeft de oorsprong van een van de zeven families Jager aan.

Tijdens mijn jarenlange onderzoek naar deze Jagers heb ik ook aantekeningen gemaakt van andere families Jager uit

Afbeelding 1

Afbeelding 2

Groningen (en een enkele uit Friesland). Van te voren weet ik namelijk niet of deze wel of niet zouden passen bij de afstammelingen van Claes Jans Jager. Het blijken er best veel te zijn; ik heb er nu een 70-tal. Ook deze staan gepubliceerd op GOL: [Groninger families Jager](#)
 Via dit platform kreeg ik het verzoek om informatie over één van deze laatste families. En of ik misschien iets te we-

ten kon komen over oudere generaties van vóór 1811. Ik neem je graag mee op deze zoektocht; misschien heb je er iets aan voor je eigen onderzoek. Er komen online steeds meer bronnen beschikbaar die zelf te controleren zijn. Af en toe vat ik één en ander samen. Aan het eind van het artikel zijn de bronnen vermeld.

Zoeken

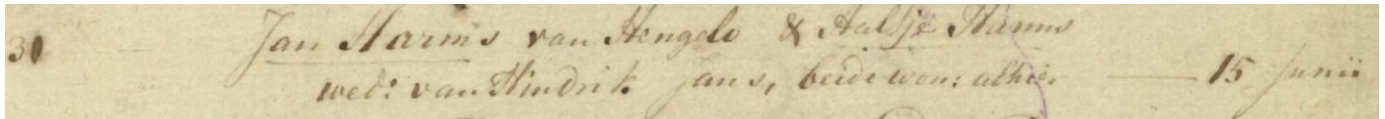
Bij het zoeken maak ik gebruik van 'jokers' (wildcards). Zo staat ? voor één letter en * voor een letterreeks. **Harm*** levert bv. Harm, Harmen, Harmpje, Harmpie en Harmannus op. En als je in een zoekvak **A?lt*** intikt, krijg je Aalt, Aaltje, Aaltien, Aaltie, Aaltjen, Aelt, Aeltje, Aeltien, Aeltie en Aeltjen. Dit geldt niet voor het zoeken bij WieWasWie. Daar kun je de **B** intikken naast het zoekvak om de beginletters van een naam aan te geven. In de tekst zijn de zoektermen *cur-sief* weergegeven.

Het onderzoek dat ik hierna bespreek betreft de ouders van het echtpaar:

Jan Harms Jager en Aaltje Harms

De patroniemen zien er niet veelbelovend uit. Ik weet al dat in Bedum vier zonen, Harm (1792), 3x Jan (1794, 1796, 1799) en één dochter Remke (1795) geboren zijn. Jan Harms Jager overlijdt daar in 1815, zijn weduwe 11 jaar later.

Op AlleGroningers (AG) heb ik gezocht op trouwakten en huwelijkscontracten *met Jan Harms* en *A?lt* Harms*: Twee hits: in Middelstum de eerste afkondiging (afbeelding 3) en in Bedum de (onder)trouw van hetzelfde huwelijk.

Afbeelding 3

In de eerste akte staat (bron 2, pag. 30):

*Den 1 Juni is voor de eerste maal gekondigt het huwelijk tus-schen D[e] E[erbare] Jan Harms karspeldienaar [bode kerkbe-stuur] te Bedum, geboortig van **Hengelo** met Aaltjen Harms, wed[**uwe**] van Hindr[**ik**] Jansen van Bedum*

De tweede akte geeft de huwelijksdatum: 15-6-1794 (bron 3, pag. 187). Jan Harms komt dus niet uit de provincie Gronin-gen; zijn vrouw Aaltje Harms wel.

Aaltje Harms

Zoeken (AG) naar haar eerste huwelijk met *A?lt* Harms* en *H?ndr* Jans*: één mogelijkheid in Bedum. Op 11-6-1786 zijn Hendrik Jans Ruderser en Aeltjen Harms getrouwd (bron 3, pag. 67). Ziet er goed uit (huwelijk in woonplaats bruid), maar geen verder ondersteunend bewijs en geen kinderen gevonden.

Zoeken (AG) naar doop kind *A?lt** met vader *Harm** in Be-dum geeft vijf mogelijkheden. Op 1-5-1757 wordt Aeltjen ge-doopt als dochter van Harm Jans en Remke Jans (bron 3, pag. 147). De dochter van Jan Harms en Aaltje Harms is ver-noemd naar de moeder van Aaltje: Remke. Haar leeftijd bij

August
valetudine adversa laboratum.
 2. Peter Cornelijns en Hilje Arij's beide van Bedum.
 Hi 22 mensis ejusdem in matrimonio firmati, fungente Fratres meo. S. M. Jans.
 ego enim in Medis ob uocatum concionabar.
 23. Harm Jans van Bedum, en Remke Jans van Huizinge
 23 Septembris connubio uniti.

Afbeelding 4

haar tweede huwelijk is 37 jaar. Dat is zeer goed mogelijk. Het huwelijk van de ouders van Aaltje is ook in Bedum gesloten. Zoeken (AG) in die plaats met *Remke Jans* als bruid: Op 21-9-1749 (afbeelding 4) trouwen Harm Jans van Bedum en Remke Jans van Huizinge (bron 3, pag. 57). Harm Jans huwt eerder in 1735 met Hijken Egberts. Remke Jans huwt later in 1769 Tonnis Willems uit Spijk. In Huizinge is op 29-4-1731 een Remke gedoopt als kind van Jan Freriks en Aaltien Jans (bron 4, pag 18). Deze ouders - hij van Bedum en zij van Loppersum - huwden in Huizinge op 4-6-1730 (bron 5, pag. 11). Waarschijnlijk is deze Remke de moeder van Aaltje Jans, die dan naar haar maternale grootmoeder is vernoemd. De ouders van Aaltje Harms zijn Harm Jans en Remke Jans; de maternale grootouders zijn Jan Freriks en Aaltien Jans. Haar paternale grootouders zijn mogelijk Jan Jurriens en Jantien Jans.

Jan Harms Jager

Gezocht naar overledene: Snel gevonden (afbeelding 5):

dagloner leeftijd 70 jaar, overleden op 16-5-1815 te Bedum; echtgenote van Aaltje Harms (bron 6, pag. 17).

In het Jaar één duizend acht honderd en veftien den veftienden Mey des Maand om drie uur, zijn voor mij Jan Daniel Pophens Officier van den Burgerlijken Staat van de Gemeente Bedum Kwartierapparaat Dum, Provincie Groningen, gecompareerd Tonnis Jans Jager oud zeven en veftig Jaren, Boerbedrijf van beroep, wonende te Tinallinge en Gerrit Sammerts Westerhof oud twee en veftig Jaren, Landhouwer van beroep, wonende te Bedum de Witte al Zaar en de Witte al Rabin van de Witte al Zaar overleden. Verklarende dat op dinsdag den zeftienden van de Maand Mey des Jaars achtien honderd en veftien in het Huis geteckend No. te Bedum binnen deze Gemeente overleden is Jan Harms Jager oud zeventig Jaren, dagloner van beroep, wonende te Bedum, Echtgenoot van Aaltje Harms.

Afbeelding 5

Jan Harms zou dan circa 1745 geboren zijn in Hengelo. Frappant detail: Eerste aangever is zijn zoon, de 51-jarige 'boereknecht' uit Tinallinge **Tone Jans Jager**. Geboren circa 1764, dus veel ouder dan de vijf kinderen met Aaltje Harms. Het lijkt erop dat hij kind is uit een eerder huwelijk, hoewel in 1794 Jan Harms geen weduwnaar wordt genoemd, in tegenstelling tot weduwe Aaltje Harms.

Samenvatting I

Alles te Bedum (alleen jaartallen opgenomen).

Jan Harms JAGER, geb. circa 1745, van Hengelo, ovl. 1815, tr. (2?) 1794 met **Aeltjen (Aaltje) Harms**, dr. van Harm Jans en Remke Jans, ged. 1757, weduwe van Hindrik Jans (identiek met Hendrik Jans Ruderser die in 1786 met Aeltje Harms trouwt), dagloonster, ovl. 1826.

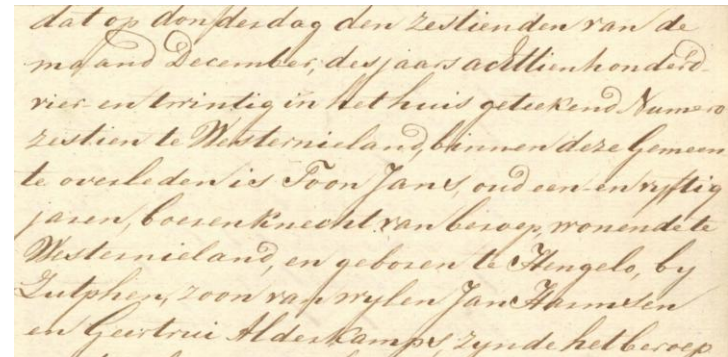
Uit dit huwelijk:

1. **Harm Jans JAGER**, ged. 1794, ovl. 1859, tr. (1) 1822 met **Elizabeth Abels KAMPEN**, tr. (2) 1829 met **Hillegien Jans NIEBORG**.
2. **Jan Jans**, ged. 1796, ovl. voor 1798.
3. **Jan Jans**, ged. 1798, ovl. voor 1802.
4. **Remke Jans JAGER**, ged. 1799, ovl. 1857, tr. 1829 met **Tonnis Henrich Christoph FUNKE**.
5. **Jan Jans JAGER**, ged. 1802, dagloner, ovl. 1857, tr. 1826 met **Elizabeth Sijmens HOVING**.

Jan Harms JAGER heeft minstens een zoon **Tone Jans JAGER** uit een eerder huwelijk.

Tone Jans Jager

Gezocht (AG) naar een overleden *Tone Jans Jager*; geen resultaten voor *To* Jager*. Zoeken naar *To* Jans* levert zes resultaten op. Deze is het (afbeelding 6):

Afbeelding 6

Toon Jans, overleden op 16-12-1824 te Westernland, niet ver van Tinallinge en Bedum.

Hij is boerenknecht, leeftijd 51 jaar, geboren te Hengelo bij Zutphen, met als ouders Jan Harmsen en Geertrui Alderkamps (bron7, pag. 37).

Toon/Tone is geboren in Hengelo, nu circa 1773, waar Jan Harms ook vandaan komt. Niet dus de gemeente Hengelo

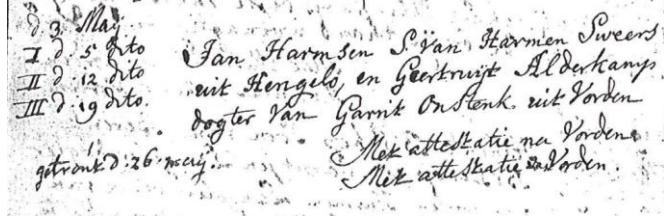
in Overijssel (3000 inwoners in 1800), maar de kleinere gemeente Hengelo in Gelderland (2000 inwoners in 1800).

- Jan Harms is inderdaad eerder gehuwd geweest met Geertrui Alderkamp; van dit echtpaar zijn in Hengelo vijf kinderen geboren. Hij wordt vader als 28-jarige en is dan waarschijnlijk kort tevoren getrouwd.

Nu met WieWasWie (WWW) gezocht naar *Jan Harmsen* en *Geetr Alderkamp* [begint met].

Zonder moeite worden twee akten gevonden. De eerste akte uit Vorden (27-4-1771) gaat over de **ondertrouw** van Jan Harmsen en Geertruij Alderkamp met respectievelijk vaders Harmen Sweers en Gerrit Donstijn (bron 8, foto 257).

De tweede akte uit Hengelo (afbeelding 7) gaat over de drie **afkondigingen** en het **huwelijk** (26-5-1771) van Jan Harmsen uit Hengelo en Geertruij Alderkamp uit Vorden met respectievelijk vaders Harmen Sweers en Garrit Onstenk (bron 9,

Afbeelding 7

foto 75).

Het betreft hier hetzelfde paar, ondanks de verbasterde familienaam van de vader van de bruid. Voor de akten word je via WieWasWie doorverwezen naar de site van het Gelders Archief (GA).

Samenvatting II

Jan Harms, zoon van Harm Sweers trouwt (1) in 1771 in Hengelo (GE) met **Geertruij(t) Alderkamp**, dochter van Gerrit Onstenk. Hij is dan circa 26 jaar oud. Hij hertrouwt (2) in 1794 in Bedum (GR) met **Aaltje Harms**. Uit eerste huwelijk: 1 **Toon Jans Jager** geb. circa 1773, ovl. 1824; 2 t/m 5 **Toon Jans**, jong overleden; **Jan Jans**; **Willem Jans** en **Johanna Jans**

Toon Jans gaat (met zijn vader?) van Gelderland naar Groningen en neemt daar later ook de naam Jager aan. De leeftijd van Tone in 1815 is dus verkeerd. Hij is dan 41 in plaats van 51 jaar. Misschien te wijten aan een verschil in accent, 'eenenviertig' wordt misschien verstaan als 'eenenvieftig'. In de huwelijksbijlagen van een kind van Jan Harms staat vermeld dat hij zoon is van een Harm en een Janneke, dagloners in Gelderland. Dit is mooi ondersteunend bewijs, gevonden na afloop van mijn zoektocht.

Garrit Onstenk

De naam van Geertrui en die van haar vader verschillen: wellicht hebben we te maken met boerderijnamen wat de notitie 'Donstijn *onder*Vorden' zou verklaren.

Zoeken in het Gelders Archief (GA) op *G?rrit Donstijn* levert alleen de ondertrouwakte van 1771 op. Zoeken met *G?rrit Onstenk* geeft veel meer hits. Donstijn is blijkbaar de verbasterde naam. Zoeken naar zoon Tone in de periode 1771-1775 met *To* Jans** geeft 14 hits. Daarbij 2x een Toon Jansen in Hengelo met ouders Jan Harmens en Geertruij Alderkamps. Een gelijknamig jonger broertje is op 2-5-1773 gedoopt, en 'onze' Toon op 26-6-1774 (bron 10, foto 11 en 19). Zoeken op *Geertr* Alderkamp** levert nog twee dopen op: Willem in 1777 (bron 10, foto 39) en Johanna in 1780 (bron 11, foto 20).

Zoeken op *G?rrit Alderkamp** levert onder andere in Vorden in 1741 de doop van Egbert, zoon van Garrit Onstenk op Alderkamp en Janna Alderkamp (bron 12, foto 59). Nu staan beide namen bij elkaar; het lijkt erop dat Garrit is verhuisd van boerderij Onstenk naar boerderij Alderkamp waar zijn vrouw al woonde. Uiteraard dan zoeken naar *G?rrit Onstenk* tussen 1700 en 1770. Onder de achttien hits het huwelijk in 1735 van Gerrit Onstenk (zoon van Egbert Onstenk) en Janna Alderkamps (dochter van Jurrien Alderkamp) en de doop van hun dochter Geertrui (1744) en zoon Toon (!) in 1743 (alle bron 12, foto 208, 67 en 62).

Samenvatting III

Jan Harms JAGER, zoon van Harm Sweers geb. te Hengelo, dagloner, ovl. te Bedum 1815;

tr. (1) te Hengelo 1771 met **Geertruij ALDERKAMP**, dr. van Garrit ONSTENK op ALDERKAMP en Janna Jurriens ALDERKAMP, ged. te Vorden 1744, ovl. voor 1794. Uit dit huwelijk:

1. **Jan Jans**, geb. 1772.
2. **Toon Jans**, geb. te Hengelo 1773.
3. **Toon Jans JAGER**, geb. te Hengelo 1774, ongehuwd, boereknegt [1815], ovl. 1824.
4. **Willem Jans**, geb. te Hengelo 1777.
5. **Johanna Jans**, ged. te Vorden 1780.

Jan Harms JAGER, geb. circa 1745, van Hengelo, ovl. 1815, tr. (2) 1794 met **Aeltjen (Aaltje) Harms**, dr. van Harm Jans en Remke Jans, ged. 1757, weduwe van Hindrik Jans (zeer waarschijnlijk identiek met Hendrik Jans Ruderser die in 1786 met een Aeltje Harms trouwt), dagloonster, ovl. 1826. Uit dit huwelijk te Bedum:

1. **Harm Jans JAGER**, ged. 1794, ovl. 1859, tr. (1) 1822 met **Elizabeth Abels KAMPEN**, tr. (2) 1829 met **Hillegien Jans NIEBORG**.
2. **Jan Jans**, ged. 1796.
3. **Jan Jans**, ged. 1798.
4. **Remke Jans JAGER**, ged. 1799, ovl. 1857, tr. 1829 met

Tonnis Henrich Christoph **FUNKE**,

5. **Jan Jans JAGER**, ged. 1802, dagloner, ovl. 1857, tr. 1826 met **Elizabeth Sijmens HOVING**.

Harmen Sweers

Zoeken (GA) naar *Harm* Sw*rs* periode 1740-1760 levert de **ondertrouwakte** (afbeelding 8) op van Harmen Sweers en Jenneken Berends in Steenderen op 20-1-1748 met respectievelijk Sweer Horstink en Berend Wessels als (overleden) vaders (bron 13, foto 105). Getrouwd in Hengelo.

Maar geen dopen van kinderen gevonden. Dan maar gezocht op *J?nnek* Beren** in Hengelo in dezelfde periode. Twee hits: de naam van de man is dan Herman Sweers. Vandaar dat ik verder niets vond.

Trouwakte Hengelo 11-2-1748 (ondertrouw 20-1-1748) van Herman Sweers en Jenneken Berendz met respectievelijk Sweer Horstink en Berend Wessels als (overleden) vaders (bron 14, foto 159).

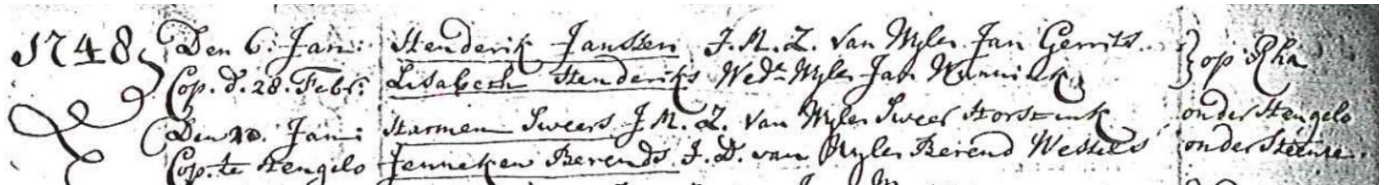
Bingo! Doopakte Hengelo 30-3-1749 van Jan, zoon van Herman Sweers en Jenneken Berendzen; getuige Aeltje Sweers;

geboren 21-3-1749 (bron 15, foto 141). In de database van het GA zijn verder geen kinderen van dit echtpaar gevonden.

- De enige die in aanmerking (zoek *Ber* Wessels*) komt is een Berent Wessels uit de Emmer die in 1711 met Maria Hendriks uit Steenderen trouwt (bron 13, foto 31). Deze Maria hertrouwt als weduwe van Berent Wessels op 13-11-1735 met Gerrit ter Maat te Steenderen (bron 13, foto 88). Van (deze?) Berend Wessels zijn op internet nog wat dochters te vinden, helaas zonder duidelijke bronnen.

SWEER HORSTINK

Zoeken op *?w?er Horstink* levert naast de twee ondertrouwaktes uit 1748 ook de trouwakte in Steenderen van zoon Garrit Jan (1738, bron 13, foto 94) en de trouwakte van de weduwe van Sweer (zie verderop) op. Alle vier met voor-naam Sweer. Garrit Jan trouwt met een Henderina Seessink uit Varssevelt, dochter van Henderik Seessink, misschien familie van zijn moeder?

Afbeelding 8

14 Maj
 Marsen Monnik up Hengelo.
 Swier Jansen Wed. van wijlen Derriske Teunisjes
 Juff. Hengelo: met Aeltje Sesink Wed. van
 wijlen Derk Kasseler Juff. Varssevelt.

Afbeelding 9

Zoeken op Sw?er Jans* in Hengelo levert o.a. één trouwakte en drie doopaantekeningen op.

Op 4-5-1715 (afbeelding 9) trouwt Swier Jansen uit Hengelo, weduwnaar van Derricken Teunis, met Aeltje Sesink, uit Varssevelt, weduwe van Derk Kasseler (bron 14 foto 123).

De dopen: Garrit Jan in het Broek in 1716, Harmannus in 1717 en – daar is hij – in 1718 (afbeelding 10) de doop van een

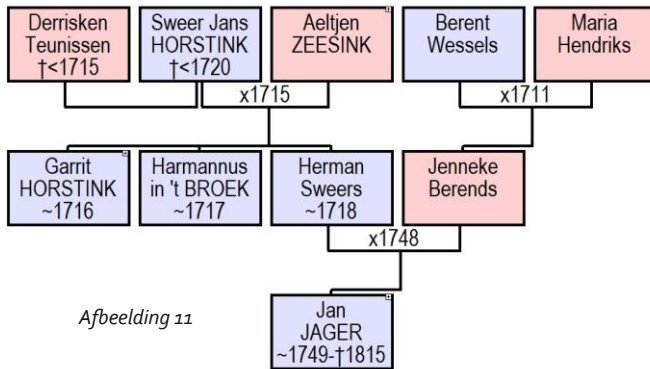
zoon Harmen van Swier Jansen in 't Broek (bron 15, foto's 100, 102 en 104).

Sweer Horstink komt dus ook voor als Sweer/Swier Jansen en als Sweer/Swier Jansen in 't Broek, een andere boerderijnaam. Sweer is overleden voor 12-1-1720. Op die datum hertrouwt zijn weduwe Aeltjen Zeesink in Hengelo met Teunis Derksen (bron 14 foto 129).

1717.
 D. 2 Januarij. J. Alef aen den Rijfeler Dijk sijn D. Willemken gedoopt.
 D. 9 Dito J. Teunis Stenderink sijn S. Willem gedoopt.
 get: Garrit op Stenderink, en Willemken &c.
 Den 30 Dito J. Henrik op den Haverkamys sijn Sonen, zijnde tweelingen gedoopt, D. Eene Jan, en de ander Henrick.
 D. 6 Martij J. Evert Mialderink sijn Soen Waader gedoopt.
 D. 20 Dito J. Evert Wolbers op + Joitink sijn S. Arent gedoopt.
 Hem J. Swier Jansen in 't Broek sijn S. Harmen gedoopt. get: Jan op den Kempel.

Afbeelding 10

Samenvatting IV (afbeelding 11)

Afbeelding 11

Sweer-Swier vondsten

Jan Swiers en Dersken Teunissen trouwen op 28-7-1714 in Hengelo met vaders Swier Jansen en Teunis op de Biele (bron 14, foto 122). Ook in Hengelo trouwen op 3-3-1721 Derresken Teunissen wed. van Jan Swijrs met Garrit Jansen zoon van Jan op de Noordrik (bron 14, foto 132). In Hengelo bovendien nog gevonden het huwelijk op 17-10-1690 (bron 14, foto 101) van Sweer Jansen en Essele Hendricks op het Gooij met als vader Jan Serbelijnck en als overleden man Herf Mentincks.

Ten slotte komt de trouwinschrijving (afbeelding 12) van Sweer Jansen en Derksken Teunnissen (!) in Hengelo op 21-9-1678 tevoorschijn met respectievelijke vaders Jan Leuink

en Teunis op 't Ham (bron 14, foto 156).

Derresken Teunis komt driemaal als bruid voor: in 1678 met Sweer Jansen, in 1714 met Jan Swiers en in 1721 als weduwe Jan Swijrs met Garrit Jansen. Het is zeer waarschijnlijk dat de eerste Derresken de eerste vrouw van Sweer Jansen is. De genoemde Jan Swiers zou dan als zoon uit dit eerste huwelijk met een naamgenote van zijn moeder trouwen. Voor dat laatste is meer bewijs nodig.

Resultaat

Na een week enkele uren per dag in digitale archieven gezocht te hebben, is het mogelijk twee extra generaties, voorzien van bronvermelding, aan de stamreeks toe te voegen.

Bovendien is nog een aantal kwartieren gevonden (afbeelding 13).

The image shows a handwritten marriage record in Dutch. The text reads: 'Sweer Jansen zoon van Jan Leuink met Derksken Teunnissen nagelaten Dochter van Salige Teunis op 't Ham.' The handwriting is in a cursive script typical of the 17th century.

Afbeelding 12

Enkele tips:

- Lees de originale akten goed door. Getuigen en aangevers kunnen (onbekende) familieleden zijn. Noteer deze met hun bijzonderheden.
- Bekijk de huwelijksbijlagen van kinderen, zeker als de ouders overleden zijn voor hun huwelijk.
- Wees verdacht op verschillende klinkers in namen: b.v. Harmen/Herman, Janneke/Jenneke, Sweer/Swier, Garrit/Gerrit en Teunis/Tonnis.

Fragmentstamreeks

Generatie I

Harm Jans JAGER, ged. (ned. ger.) te Bedum op 21 sep 1794, boerenknecht, daglooner, ovl. te Zuidwolde (Gem. Bedum) op 1 dec 1859, tr. (1) te Bedum op 28 dec 1822 met **Elizabeth Abels KAMPEN**, dr. van Abel Popko KAMPEN en Berentje Jannes van DELLEN, geb. te Zuidwolde (Gem. Bedum) op 23 aug 1801, dienstmeid, ovl. te Zuidwolde (Gem. Bedum) op 13 dec 1826, tr. (2) te Bedum op 26 sep 1829 met **Hillegien Jans NIEBORG**, dr. van Jan Klasen NIEBORG en Muijke LAURENS, geb. te Zuidlaren op 15 mrt 1805, ovl. te Zuidwolde (Gem. Bedum) op 17 okt 1858.

Generatie II

Jan Harms JAGER, ged. te Hengelo op 30 mrt 1749 (getuige: Aeltjen Sweers), dagloner, van Hengelo, ovl. te Bedum

op 16 mei 1815, otr. (1) te Vorden op 27 apr 1771, tr. te Hengelo op 25 mei 1771 met **Geertruij ALDERKAMP**, dr. van Garrit ONSTENK op ALDERKAMP en Janna Jurriens ALDERKAMP, ged. (ned. ger.) te Vorden op 25 dec 1744, ovl. aldaar op 20 mei 1783, otr. (2) te Bedum op 31 mei 1794, tr. te Bedum op 15 jun 1794 met **Aeltjen (Aaltje) Harms**, dr. van Harm Jans en Remke Jans, geb. te Bedum op 1 mei 1757, weduwe van Hindrik Jans, dagloonster, ovl. te Bedum op 16 nov 1826.

Generatie III

Herman (Harm, Harmen) Sweers, ged. te Hengelo als Harmen Swiers in 't BROEK op 20 mrt 1718 (getuige: Jan op den KEMPEL), lidmaat Hengelo 1759, dagloner in Gelderland, otr. te Steenderen op 20 jan 1748, tr. te Hengelo op 11 feb 1748 met **Jenneke Berends**, dr. van Berent Wessels en Maria Hendriks, daglonerse in Gelderland.

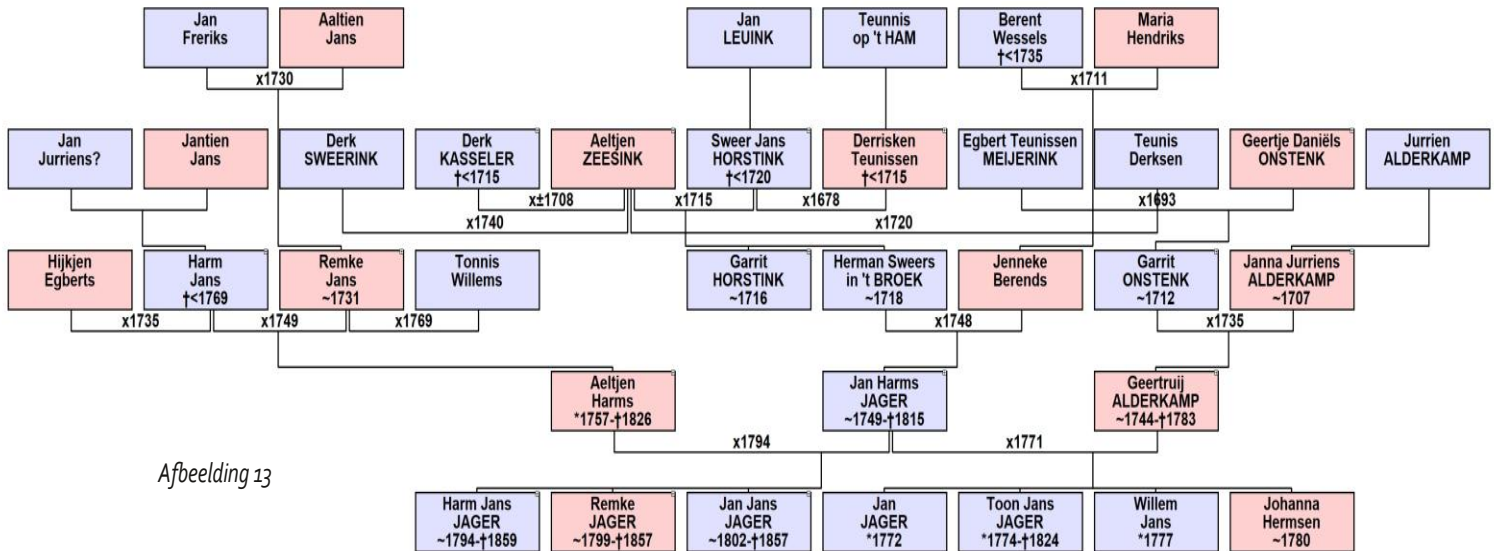
Generatie IV

Sweer (Swier) Jans HORSTINK (in 't Broek), zoon van mogelijk **Jan LEUINK** ovl. voor 12 jan 1720 (hertrouwen Aeltjen), tr. (1) waarschijnlijk te Hengelo op 21 sep 1678 met **Derricken Teunissen**, ovl. voor 4 mei 1715 (datum hertrouwen), dochter van Teunis op 't Ham, tr. (2) te Hengelo op 4 mei 1715 met **Aeltjen ZEESINK**. Zij tr. (1) met **Derk KASSELER**, ovl. voor 4 mei 1715 (datum hertrouwen), tr. (3) te Hen-

gelo op 12 jan 1720 met **Teunis Derksen**, weduwnaar van Meggelt COSTE.

GENEAGRAM

Overzicht van de belangrijkste in dit artikel genoemde personen (afbeelding 13)

Afbeelding 13

Bronnen

- Bron 1: Doop- en trouwboek 1644-1800, archiefnr.124, inv.nr.273 - Kerkelijke gem. Meeden*
- Bron 2: Ondertrouwboek 1765-1798, archiefnr.124, inv.nr.291 - Kerkelijke gem. Middelstum*
- Bron 3: Doop- en trouwboek 1626-1811, archiefnr.124, inv.nr.27 - Kerkelijke gem. Bedum*
- Bron 4: Doopboek 1682-1811, archiefnr.124, inv.nr.233 - Kerkelijke gem. Huizinge*
- Bron 5: Kerkeboek 1682-1811, archiefnr.124, inv.nr.234 - Kerkelijke gem. Huizinge*
- Bron 6: Overlijdensregister Bedum 1815, akte 17*
- Bron 7: Overlijdensregister Eenrum 1824, akte 37*
- Bron 8: Doop- en trouwboek 1718-1771 DTB 1606 Nederd. Ger. Gem. Vorden*
- Bron 9: Doop- en trouwboek 1718-1771 DTB 909 Nederd. Ger. Gem. Hengelo*
- Bron 10: Doopboek 1772-1790 DTB 911.1 Nederd. Ger. Gem. Hengelo*
- Bron 11: Doopboek 1772-1811 DTB 1607 Nederd. Ger. Gem. Vorden*
- Bron 12: Doopboek 1718-1771 DTB 1606 Nederd. Ger. Gem. Vorden*
- Bron 13: Trouwboek 1692-1758 DTB 1428 Nederd. Ger. Gem. Steenderen*
- Bron 14: Trouwboek 1645-1761 DTB 1605 Nederd. Ger. Gem. Vorden*
- Bron 15: Doopboek 1645-1756 DTB 910 Nederd. Ger. Gem. Hengelo*

Mijn moeder vertelde mij altijd dat wij afstammen van een reizigster die uit Nancy, Frankrijk is gevlucht toen daar de Franse Revolutie uitbrak. Dat is iets wat van generatie op generatie is doorgegeven in de familie.

Maar wat klopte er nu van deze familielegende?

Na onderzoek blijkt de voorouder Maria Krist inderdaad een reizigster te zijn. Dit blijkt uit haar rondtrekkend bestaan, de mensen waarmee ze omgaat (veroordeelde bedelaars en zwervers, scharenslijpers), de mattenmaker/bedelaar waar ze mee trouwt en de beroepen die zij uitoefent (zwavelstokmaakster en later mattenmaakster).

Of zij uit Nancy is gevlucht schat ik wel aannemelijk maar bewijs heb ik er niet van gevonden met mijn gebrekkige Frans. Opvallend is wel dat de achternaam Krist het meeste voorkomt in de regio Nancy. Toeval of toch niet? Wat zou ik graag bewijs hebben dat zij daar inderdaad heeft geleefd.

Wanneer en waar Maria precies is geboren is onduidelijk. In een eerder stamboomboek in de familie staat dat ze geboren is als Maria Elisabeth op 25 oktober 1770 in Den Haag. Haar vader zou zijn Joannes Kris en haar moeder Eva Margaretha Koene. De peter is Laurentius Gier en de meter is Maria Werscheau. De ouders die vermeld staan in deze doopakte zijn in ieder geval nergens te vinden in archieven dus ik kan het niet controleren.

De naam Krist is in ieder geval geen veel voorkomende naam in die tijd. Zelf geeft ze aan in haar registraties in Brabant dat ze uit Haarlem komt en geboren is in 1768 maar in Haarlem is zij niet terug te vinden in de doopaktes van de kerkboeken. Tot aan de geboorte van haar eerste kind, Henricus, is er niks terug te vinden over Maria. Zat zij in die tussentijd in Frankrijk?

In de doopaktes van haar 2 eerste kinderen staat vermeld dat Maria uit Haga Comites komt. Haga Comites staat voor 's-Gravenhage oftewel Den Haag (en niet voor Prinsenhage). In de doopakte van haar oudste kind staat dat op 25 juli 1799 te Klein Oosterhout (een wijk in Rijen) het onwettige kind Henricus Krist is gedoopt, dat Maria afkomstig is uit Den Haag en dat de getuigen Henricus van Soes en Joanna van der Loij zijn. Vader is onbekend.

In de doopakte van haar dochter staat dat op 18 mei 1804 Helena in Princenhage is gedoopt en dat de vermoedelijke vader Johannes Valentijn uit Loon op Zand is. Maria zou wederom afkomstig zijn uit Den Haag. De getuigen zijn Henricus Kouwenberg en Helena Outhuijs. Van dochter Helena is er verder niks te vinden. Het is onbekend wat er met haar is gebeurd.

In een volkstelling in 1825 in Loon op Zand geeft ze voor het eerst aan vondeling te zijn, 56 jaar oud te zijn en gehuwd met Peter Hertog. In de huwelijkse bijlagen staat dat haar

ouders onbekend zijn en zijn er getuigen die getuigen dat zij niet uit de regio komt.

Ze zegt bij haar inschrijving op 7 augustus 1854 in de gemeente Udenhout dat ze uit Haarlem, Noord-Holland komt. Er staat dat ze weduwe is (de overlijdensakte van Peter Hertog heb ik niet kunnen vinden en het Tilburgs archief ook niet, de man is opgepakt voor bedelarij en daarna compleet uit beeld verdwenen).

Haar sterfdatum op 5 december 1854 is een hele klus geweest om te vinden en met haar overlijdensakte blijkt een enorme fout te zijn gemaakt. Het archief in Den Bosch noemde deze fout een grote uitzondering en heel bijzonder. Het enige bewijs van haar overlijden staat op de registratie akte in Udenhout van 7 augustus 1854. Zij heeft kennelijk verteld aan haar burens en kennissen daar dat zij uit Haarlem kwam. Dus toen zij overleed heeft de gemeente contact opgenomen met gemeente Haarlem. Gemeente Haarlem is gaan kijken wie zij in hun administratie hadden staan op de naam Krist en zij hebben gemeente Udenhout laten weten dat zij alleen een Anna Catharina Krist in de administratie hadden staan. Dus Maria Krist heeft een overlijdensakte gekregen op de naam Anna Catharina Krist. Maar de echte Anna Catharina Krist leefde nog en zij is pas in 1873 overleden! Dus Anna Catharina Krist heeft 2 overlijdensakten op haar naam staan met 19 jaar ertussen terwijl Maria geen officiële overlijdensakte heeft op haar naam. Hieruit blijkt dat Maria

officieel geen geboorteakte had in Haarlem, al sluit het niet uit dat ze misschien een vondeling is geweest omdat de weeshuizen hun eigen administratie voerde.

Opmerkelijk is ook dat Maria als 57 jaar wordt bestempeld bij haar overlijden terwijl zij bij het overlijden van haar zoon in 1848 als 76 jaar oud staat vermeld. Maria zelf gaat bij de registraties ervan uit dat ze in 1768 is geboren, de leeftijden die ze opgeeft kloppen redelijk met dit jaartal.

De grote vragen die ik heb en waarvan ik niet weet waar en hoe ik moet gaan zoeken zijn:

1. is Maria inderdaad een vondeling geweest? (is haar achternaam dan een verbastering van de vindplaats of vindmoment?)
2. en waar heeft zij dan in het weeshuis gezeten (Haarlem?)
3. en hoe/waarom is zij in Nancy terecht gekomen?
4. waar kan ik info vinden van haar verblijf in Nancy?

Wie o wie, wil eens meezoeken naar informatie of heeft tips waar te zoeken?

Alle input is welkom!

Reacties graag via carolinehermans74@gmail.com of via de redactie.

Een reactie vanuit de redactie: zoek ook eens in de archieven van de Veenkoloniën en Strafkoloniën te Frederiksoord, Ommerschans en Veenhuizen (burgerlijke stand Norg).

Het is een wat merkwaardig gebruik onder genealogen: bij ontbreken van verdere gegevens wordt het geboortejaar van de oudste bekende voorvader geschat. Als ook het huwelijksjaar onbekend is en het geboortejaar van het (oudste of enig bekende) kind als uitgangspunt wordt genomen wordt de schatting wel heel willekeurig, en kun je er gemakkelijk één generatie naast zitten. Zoals blijkt uit het onderstaande voorbeeld uit de negentiende eeuw.

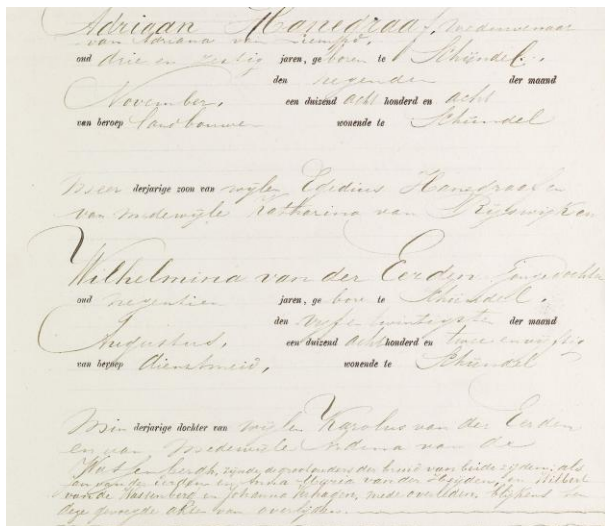
De gemiddelde trouwleeftijd is in de loop van de tijd nogal veranderd. Rond 1820 was de gemiddelde leeftijd voor mannen 28,5 jaar, en voor vrouwen 26,5, maar daarna begon deze te dalen. Vanaf 1860 bleef deze enkele decennia lang vrij constant, om vanaf de eerste wereldoorlog weer een daling in te zetten. Aan het begin van de jaren zeventig van de vorige eeuw waren vrouwen nog geen 23 jaar op hun trouwdag, en de mannen zo'n twee jaar ouder. Doordat daarna steeds meer stellen eerst een periode ongehuwd gingen samenwonen steeg de leeftijd weer, nu tot ongekende hoogte. Volgens het CBS was de gemiddelde leeftijd van de mannen die in 2020 trouwden 38,8 jaar. Vrouwen die in het huwelijk traden waren gemiddeld 35,9 jaar. Bij een eerste huwelijk was dat 34,3 voor mannen en 31,8 voor vrouwen.

De reden van een hoge gemiddelde huwelijksleeftijd lag vroeger in de maatschappelijke opvatting dat mannen die

gingen trouwen in staat moesten zijn in het levensonderhoud van een gezin te voorzien. Vooral op het platteland, met boerenbedrijven met veel zonen, was dat een opgave. In stedelijke gebieden was het voor mannen vaak makkelijker om aan betaald werk te komen, en dus lag daar de gemiddelde trouwleeftijd een stuk lager. Een onderzoek naar de Brabantse Kempen in de periode 1830-1859 ¹ geeft inzicht in de grote verschillen in de huwelijksleeftijd, met name bij mannen. Mannen, werkzaam als landbouwer of middenstander, trouwden laat en hun vrouwen zeer vroeg. Dagloners en fabrieksarbeiders trouwden weer veel vroeger, en met vrouwen van ongeveer dezelfde leeftijd. Ambtenaren, vrije beroepen en kooplieden huwden zeer laat, terwijl de huwelijksleeftijd van hun vrouwen slechts weinig hoger lag dan die van de vrouwen uit de landbouw. Vrouwen en mannen werkzaam als huishoudelijk personeel trouwden eveneens zeer laat.

Grote leeftijdsverschillen tussen mannen en vrouwen werden (en worden), net als verschillen in religieuze en sociale afkomst, afgewezen ². Een spreekwoord luidt: Gelijk goed, gelijk bloed, gelijke jaren zijn de beste paren. Grote leeftijdsverschillen werden fel bekritiseerd, zoals in het gezegde: een jonge vrouw is een oude mans doodskest.

Grote leeftijdsverschillen kwamen vooral voor als een oude(re) weduwnaar een nieuwe vrouw nam. Een extreem

voorbeeld: Adrianus Hanegraaf, landbouwer in de Putsteeg in Schijndel, trouwt op 10 februari 1872 met Wilhelmina van der Eerden. De bruidegom is 63 jaar oud, de bruid nét 19. Adrianus (gedoopt op 9 november 1808 te Schijndel) is weduwnaar van Adriana van Liempt, met wie hij in 1842 op 33-jarige leeftijd trouwde. Hun twee dochters worden respectievelijk 25 dagen en 13 jaar oud dus Adriana is kinderloos als ze in 1870 overlijdt. Er is voor Adrianus, als weduwnaar zonder minderjarige kinderen, dan ook eigenlijk geen dwingende reden om te hertrouwen, maar toch waagt hij opnieuw de stap, nu dus met een vrouw die 44 jaar jonger is. Aan zijn

viriliteit hoeven we niet te twifelen: Wilhelmina bevalt tussen 1873 en 1881 nog vijf keer, waarvan één keer van een doodgeboren zoon. Bij de geboorte van haar jongste zoon (die naar zijn vader Adrianus wordt genoemd) op 24 juni 1881 is Adrianus senior al overleden: hij overlijdt op 13 april 1881 te Schijndel op de leeftijd van 72 jaar, tevens de leeftijd waarop hij verondersteld mag worden zijn jongste kind verwekt te hebben.

Wilhelmina blijft achter met vier kinderen in de leeftijd tussen nul en acht jaar, en hertrouwt op 18 februari 1882 met de even oude dagloner Johannes Vervoort. Er volgen nog acht bevallingen, waarvan zes doodgeboren kinderen, en één zoon en één dochter die respectievelijk op de leeftijd van 5 en 4 maanden overlijden. In 1908 wordt ze voor de tweede keer weduwe. Wilhelmina van den Eerde overlijdt in Schijndel op 3 maart 1938. Dat is 130 jaar na de geboorte van haar eerste echtgenoot! Zij wordt overleefd door één van de kinderen uit haar eerste huwelijk: Everdina Maria Bolwerk-Hanegraaf overlijdt op 68-jarige leeftijd op 25 maart 1946 in Gemert.

De redactie is nieuwsgierig naar meer voorbeelden van huwelijken tussen twee partners van ongelijke leeftijd. Kent u zo'n voorbeeld, mail dan naar redactie-kpl@ngv.nl.

(1) dr. Frans van Poppel, *Trouwen in Nederland, een historisch-demografische studie van de 19^e en vroeg 20^e eeuw*, 1992, pag. 128.

(2) van Poppel, a.w., pag. 47.

Publiceren in De Twee Kwartieren

Een van de slogans van de NGV is "Ontdek je eigen verhaal". En dat is wat wij genealogen doen, het verhaal ontdekken van onze ouders en voorouders.

In ons blad kunt u dat eigen verhaal kwijt. De mooie, spannende verhalen over het voorgeslacht, de familie verhalen die toch vaak niet helemaal waar waren, de drama's in de familie, de helden en de criminelen, de goede tijden van vrede en voorspoed en de zware tijden van oorlog en rampen. Dat kunnen ook verslagen zijn van hoe u hordes moest overwinnen om verder te komen, van de verre reizen naar de plaats waar de voorouders vandaan kwamen die ooit naar ons land emigreerden. Het kunnen tips zijn voor de medegenealogen om nieuwe bronnen of speciale archiven aan te boren.

Waar moet een artikel aan voldoen?

Er moet een duidelijk verband zijn met de genealogie, het gaat over uw voorgeslacht of over hoe we onze hobby bedrijven. Uw artikel kan over onze regio gaan maar ook over ver daar buiten, want onze leden of hun voorouders komen vaak zelf uit uit een andere streek, of uit een ander land of continent. Het artikel beschrijft de personen uit uw voorgeslacht maar gaat zeker ook over de leefomstandigheden in brede zin. Artikelen over hoe je allerlei gegevens kunt vinden en verwerken, worden door onze lezers

ook altijd zeer gewaardeerd. Uw artikel is nog niet eerder gepubliceerd. Uiteraard helpt de redactie u om uw artikel zo nodig te verbeteren of aan te passen. In het algemeen plaatsen we de artikelen ongewijzigd en eventuele wijzigingen gaan in overleg met de auteur.

Hoe levert u het artikel aan?

De meesten van onze schrijvers maken prachtige Word-documenten. Dat mag, maar het is echt niet nodig want ons blad wordt vormgegeven met het DTP-pakket Scribus. Uw kopij wordt zonder opmaak overgezet. Dus elk tekstformaat is goed. Voetnoten **niet** linken in de tekst.

De afbeeldingen mag u in de tekst plaatsen, maar om scherpe afbeeldingen te krijgen ontvangen we de afbeeldingen liever ook afzonderlijk. Hoe hoger **de resolutie** van de afbeelding, hoe beter.

Uiteraard is de afbeelding vrij van rechten.

Inzending per e-mail: redactie-kpl@ngv.nl

Auteurskopie

Uw verhaal bereikt onze 250 lezers en u ontvangt van ons als auteur een PDF van uw artikel met een omslag van De Twee Kwartieren met daarop een afbeelding uit uw artikel.

Deze PDF kunt u geheel naar eigen inzicht printen, laten drukken of digitaal verzenden naar familie en vrienden.

Lezingen

Alle bijeenkomsten vinden plaats op dinsdag in zaal 3 van 't Trefpunt, Belgiëplein 20, 5628 XJ EINDHOVEN. Zaal open 19.30 uur, begin lezing 20.00 uur.

De data en mogelijke sprekers en onderwerpen staan voor [heel 2023](#) in de [Agenda op de KPL-website](#)

Lezing dinsdag 14 maart 2023

Wie schrijft, die blijft.

Over het schrijven van een familiegeschiedenis

De indruk zou kunnen bestaan dat familiegeschiedenis een moderne eigentijdse vorm voor een genealogische publicatie is, maar schijn bedriegt. Veertig jaar geleden publiceerde het erelid van de NGV, de heer Hamers uit Nijmegen, de brochure 'Van ordening tot familiegeschiedenis' en hield hij lezingen over dat onderwerp. Vanwaar dan toch de steeds weerkerende belangstelling? Zou het schrijven van een familiegeschiedenis echt zo'n megaklus zijn waar iedere genealoog wel eens over denkt, maar slechts een enkeling zich aan waagt? In zijn presentatie zal de spreker laten zien dat 'familiegeschiedenis' geen eenduidig begrip is en dat genealogen veel keuzemogelijkheden hebben om hun geschiedenis vorm te geven.

Wel is het zo dat iedere keuze consequenties heeft voor het onderzoek dat aan het schrijfwerk vooraf moet gaan en

voor de vorm die de publicatie zal gaan aannemen.

Aan de hand van voorbeelden uit de afdelingsbibliotheek, de NGV-bibliotheek, en zijn eigen boekenkast zal de spreker Jos Grimmelikhuisen laten zien wat anderen van hun familiegeschiedenis hebben gemaakt. Voorbeelden om na te volgen of juist niet. De kern van zijn betoog vormt een stappenplan dat hij zijn toehoorders zal voorleggen en toelichten. Een plan dat door iedereen naar behoefte en mogelijkheden kan worden gedetailleerd. Een plan ook waarvan men, zo men dat wil, onderdelen kan toevoegen, schrappen of vervangen. Tot slot heeft de heer Grimmelikhuisen nog een aantal tips voor wie met het schrijven van een familiegeschiedenis wil beginnen. Tips die mogelijk ook bruikbaar zijn voor wie al een flink deel van het manuscript gereed heeft.

De lezing wordt voorafgegaan door de AfdelingsLeden-Vergadering. Er is een korte pauze van 20.00 – 20.15 uur.

Lezing dinsdag 11 april 2023

Het Splintertje

Ons medelid Ferry Kroon is al jaren bezig met een zoektocht naar de relatie van zijn familie Kroon en het geslacht (Van) Croonenburg.

Hij neemt ons mee op zijn reis.

Lezing dinsdag 9 mei 2023

Mijn NSB opa

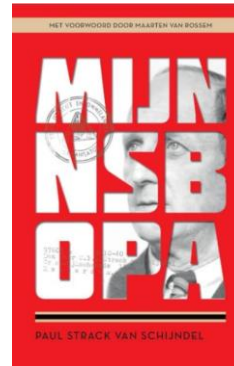
In deze meimaand een lezing over een NSB-gezin. We laten de spreker aan het woord: "Mijn naam is **Paul Strack van Schijndel** en ik schrijf en blog over mijn opa. Mijn opa was fout. Het verhaal dat ik vertel berust op feiten. En als je alles bij elkaar optelt dan is er slechts een conclusie mogelijk: de man was fout. Ik studeerde Taal- en literatuurwetenschappen in Tilburg en vervolgens Communicatiewetenschap in Amsterdam. Nu werk ik als docent Sportcommunicatie bij Fontys te Tilburg. Ik woon in Eindhoven en mijn bouwjaar is 1961."

In 2018 verschijnt van zijn hand het boek **Mijn NSB opa**. Dit boek gaat niet alleen over een foute familie in oorlogstijd, het is ook een speurtocht naar dit verleden, die de auteur

alleen kan maken omdat zijn vader van bijna 90 na een leven van zwijgen besluit mee te werken.

Maarten van Rossem schreef het voorwoord:

'Mijn NSB opa wijkt fundamenteel af van het bekende, tragische verhaal van de kinderen van NSB'ers die er een leven lang niet in slaagden uit de schaduw van de NSB-vader te komen, en dat is niet omdat het hier niet gaat om een kind maar om een kleinkind. Paul Strack van Schijndel wist helemaal niet dat zijn grootvader een NSB'er was. Hij komt er

toevallig achter dat een oom van hem als SS-er aan het Oostfront is gesneuveld. Dan gaat hij op zoek naar het antwoord op de vraag hoe dat mogelijk was. Vervolgens wordt hem langzaam duidelijk dat zijn grootvader de kwade genius in de familie was, niet alleen een collaborateur maar ook een uiterst onaangenaam mens. Tot zijn verbazing is zijn eigen vader, die

onder zijn NSB-vader heeft geleden, bereid om hem op zijn zoektocht te vergezellen. Zo komt hij nader tot zijn vader, die het onaangename verleden altijd heeft verzwegen, en wordt zijn gecompliceerde familiegeschiedenis hem duidelijk. Mijn NSB-Opa is een zeer leesbare, bijzondere familiegeschiedenis.'

Digitale producties

Webinar en digitale lezingen

Op ons [Youtubekanaal detweekwartieren](#) zijn nu drie video-producties beschikbaar. Deze video's zijn openbaar en voor iedereen te bekijken.

Wilt u een videoproductie maken op genealogisch gebied neem dan [contact op met het afdelingsbestuur](#). U krijgt technische ondersteuning bij het publiceren van de video.

De nu beschikbare video producties zijn:

Webinar stamboomonderzoek

Dit is onze eerste eigen productie met een introductie op het opzetten van je stamboom.

Te bekijken via [deze link in uw browser](#)

Digitale lezing Open Archieven

Eind maart 2021 was de digitale lezing van Bob Coret over

Open Archieven. Nog steeds te volgen op [deze weblink](#).

Digitale lezing Kadaster Archiefviewer

In mei presenteerden we de digitale lezing van Arnout van Erp over de Kadaster Archiefviewer. Zeer aanbevolen voor degenen die in het kadaster zoeken, zowel in de archieven als via het abonnement op de Archiefviewer van onze afdeling. (Zie [hier voor nadere informatie](#) over het gebruik van ons abonnement).

Voor het volgen van de lezing ga [naar deze weblink](#).

Mededelingen

Uitleen

Helaas staan de boeken niet in dezelfde ruimte als de lezingen, en omdat die ruimte bezet is tot 21:30 uur, kunnen we voorlopig alleen na de lezingen terecht om door de bibliotheek te neuzen en boeken of Cd's te lenen. Mocht dit voor u niet mogelijk zijn, en wilt u een boek of CD lenen, neem dan contact op met [de bibliothecaris](#). Na afspraak is het soms ook mogelijk om op zaterdag te komen zoeken.

Aanwinsten - boeken

We hebben deze periode een paar hele interessant schenkingen gekregen, verder een boekje over geboortekaartjes van Jan Noorlandt, die in oktober een lezing heeft gehouden over dat onderwerp, en ten slotte de laatste aankoop van 2022: een heel mooi foto en verhalenboek over verschillende oude buurtschappen in Nuenen, met veel gegevens over zijn bewoners in de afgelopen honderden jaren.

Dank aan God - Religieuze aspecten van geboortekaartjes in tekst en beeld

Auteur: Jan Noorlandt

3000 geboortekaartjes In Dank aan God. Religieuze aspecten van geboortekaartjes in tekst en beeld staan de bevindingen van neerlandicus Jan Noorlandt na het analyseren

van ruim 3000 geboortekaartjes. Hij keek onder meer naar de afbeeldingen en turfde hoe vaak woorden als 'God' en 'wonder' werden genoemd.

Zijn conclusie: De vermeldingen van God lopen terug, maar verdwenen zijn ze niet. „In de jaren 50 kwam God op de helft van de geboortekaartjes voor, maar die wereld is weg. Na de jaren '80 zijn de verwijzingen naar God nooit meer boven de tien procent gekomen.”

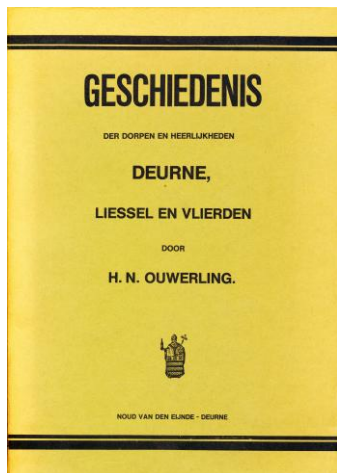
Jan Noorlandt gaf een lezing over 100 jaar geboortekaartjes bij NGV-KPL op dinsdagavond 11 oktober 2022.

Uitgave 2021 – 23 bladzijden - Cat-nr.: 05-JN

Geschiedenis der dorpen en heerlijkheden Deurne, Liessel en Vlierden

Auteur: H.N. Ouwering

Dit werk van 745 bladzijden, versierd met een portret van de schrijver, beschrijft de geschiedenis van de voormalige gemeenten en heerlijkheden Deurne en Liessel en Vlierden

vanaf de prehistorie tot de Franse Tijd, waarbij de nadruk ligt op de periode tussen 1648 en 1700. Het was een van de eerste boekwerken van enige omvang die de lokale historie van een dorp in Zuid-Oost-Brabant beschreef. In het boek zijn een aantal (pen)tekeningen opgenomen, van Joh. Jacobs, Piet Panhuizen, Cor Roffelsen, Joh. Roijackers, Hendrik Spil-

man en N. de Visscher. Ouwering deed voor zijn geschiedschrijving naast literatuuronderzoek vooral veel onderzoek in de administratieve archieven van de gemeente Deurne en Liessel en gemeente Vlierden, die destijds nog in het gemeentehuis in Deurne berustten. Het werk, dat achteraf met hulp van andere bronnen op veel plaatsen gecorrigeerd en uitgebreid kan worden, bevat nauwelijks bronvermeldingen, maar het gebruik en de interpretatie van de door Ouwering geraadpleegde bronnen blijkt in hoge mate betrouwbaar te zijn.

Een eerste beknopte versie liet hij al in 1884 drukken en stuurde die met een begeleidende brief naar baron De

Smeth in Parijs. Gedurende zijn leven breidde hij het werk steeds verder uit. Op zijn sterfbed vroeg Ouwering aan zijn vriend, de Helmondse onderwijzer Jac Heeren, om zorg te dragen voor de uitgave van het boek dat op dat moment al gedeeltelijk drukklaar was.

Dit boek is een heruitgave verschenen in 1974, aangevuld met een "Ten geleide" door W.A.M. van Heugten.

(Met dank aan wiki voor de samenvatting)

Uitgave 1933 (heruitgave 1974) – 745 bladzijden - Cat-nr.: 13-OWG

Valkenswaard 1794-1994 200 jaar familie van den Besselaar Auteur: Christ van den Besselaar

Normaal pleit het niet voor een publicatie wanneer de auteur geen strakke rode draad hanteert. Bij dit boek dat noch een pure genealogie, noch een zuivere plaatsbeschrijving betreft, vormt het geen groot bezwaar. Van den Besselaar heeft een interessant soort tussenvorm gecreëerd, waarbij hij vooral probeerde na te gaan welke rol zijn voorouders in de plaats hebben gespeeld. Zij waren geen van allen dominante notabele personen, maar de auteur is er in een groot aantal gevallen in geslaagd veel over hun leven te weten te komen. Bovendien legt hij steeds verbanden met de sociaal-economische en politieke omwikkelingen in Valkenswaard. Het is interessant om de lotgevallen van de familie te vol-

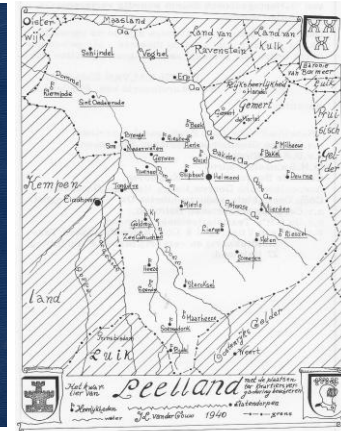
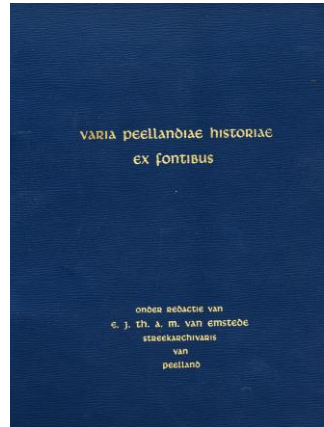
gen. De eerste Valkenswaardse Van den Besselaar exploiteert in 1794 een herberg en later een logement aan de belangrijke steenweg van Den Bosch naar Luik. 't Wit Paard bloeide met name in de tijd van de Belgische Opstand. Doordat de zaken goed gingen, verwierf de familie meer aanzien en wisten enkelen tot in de gemeenteraad door te dringen. Behalve

de herberg bezat de familie omstreeks 1850 ook een vervoerbedrijf, een boerderij en een botermijn. Later in de negentiende eeuw gaat men zich toeleggen op het leerlooien. De stap naar de twintigste eeuw wordt door de familie echter 'in vertraagd tempo gezet'; men loopt niet langer voor op de ontwikkelingen. De vele details komen de structuur van het verhaal niet ten goede, maar zijn wel aardig om te lezen. Heemkundigen kunnen er zeker hun voordeel mee doen.

(Samenvatting door R. vd Weijer, in 1995 Brabants Heem Jaargang 47).

Uitgave 1994 – 143 bladzijden - Cat-nr.: 32-BSR

Varia peellandiae historiae - Ex fontibus Redactie: E.J.Th.A.M. van Emstede

De uitgave "Varia peellandiae Historiae – Ex Fontibus" verscheen jaarlijks (10 jaar lang) onder auspiciën van de commissie van beheer van het streekarchivariaat Peelland, zetelende ten gemeentehuize van Deurne, onder redactie van de streekarchivaris. Zij bevatten bepaalde bronnenpublicaties uit de archieven der voormalige corpora in het kwartier Peelland in de Meijerij van 's-Hertogenbosch. Deze bronnenpublicaties bevatten artikelen, transscripties, monografieën en dissertaties over onderwerpen uit Peelland. De volgende soorten van gegevens uit de archieven van de voormalige corpora van Peelland zijn opgenomen, te weten:

- Cartularia, Privilegie en/of verkrijgboeken
- Ceuren en Breucken
- Reglementen van corporele huishoudingen c.q. dorpsreglementen
- Scabinale ordonnatien
- Regesten van Scabinale resolutien
- Woordenlijst

Er zijn bandjes specifiek gericht op Asten en Ommelen (2), Bakel en Milheeze (3), Deurne en Liessel (4), Mierlo (5+9), Someren (6), Son en Breugel (7), Lierop (8), Vlierden (9) en Veghel (10). In deel elf staat een zeer uitgebreid Glossarium met alle gebruikte ambts- en rechtstaal in het Peelland.

Uitgave 1964-1973

Cat-nr.: 14-ESE1 Bandje Algemeen

- Ten Geleides 1964-1973
- Inhoud 1964- 1974
- Investituurbrieven der erfsecretarieën en vorsterijen in Peelland ESP 175 pag
- Woordenlijst (div jaargangen) 134 pag
- Abonne's 20 pag

Cat-nr.: 14-ESE2 Asten en Ommelen

- Cartularium of limietscheijdinge van de grondheerlijkheid van Asten. Cart. 63 pag
- Keurboeck van de grondtheerlijckheijdt Asten en Ommelen 1658-1712 KB 40 pag
- Ordonnantie tot ampliatie van het dorpsreglement van de grondheerlijkheid van Asten en Ommel 25-9-1706 DR 18 pag
- Regestenlijst van resolutien en ordonantien van de heer of de drossard en schepenen der heerlijkheid Asten en Ommelen SR 210 pag
- Ordonnantien van de heer of drossard met schepenen der grondheerlijkheid Asten en Ommelen SO 87 pag

Cat-nr.: 14-ESE3 Bakel en Milheeze

- Register van den titel van vercrijgh van de Peel en de gemeente toebehoorende ingesetenen van Baeckel, Helmond, Aarle-Rixtel en van de heerlijkheit van Beeck VB 222 pag
- Keurboek van den Peel en gemeente van Bakel KB 17 pag
- Regesten van scabinale resolutien van het corpus van Bakel en Milheeze. 1708-1795 SR 224 pag
- Scabinale ordonnantien van de regenten van Bakel en Milheeze. 1708-1793 SO 45 pag

Cat-nr.: 14-ESE4 Deurne en Liessel

- Register vande verkrijgbrieven en andere privilegien van Deurne en Lieszel VB 134 pag
- Ceurboek van de heerlijkheden Deurne en Liessel. 1925-1665 KB 67 pag
- Dorpsreglement van het corpus der heerlijkheit van Deurne en Liessel. 1662 DR 9 pag
- Regesten van scabinale resolutien der regenten van Deurne SR 87 pag
- Scabinale ordonnantien van de regenten van Deurne en Liessel SO 12 pag

Cat-nr.: 14-ESE5 Mierlo

- Stukken gewisseld tussen die van Lierop en van Mierlo over het bezit van de groene gemeente. 1402-1758e GG. 270 pag
- Regesten van resolutien van drost en schepenen der heerlijkheit Mierlo. 1705-1804 SR 241 pag
- Vervolg in band 14-ESEg

Cat-nr.: 14-ESE6 Someren

- Liber privilegiorum Pag de Someren LPS. 137 pag
- Cuerboeck des dorps van Someren. 1450-1500 KB 26 pag
- Dorpsreglementen van Someren DR 4 pag
- Regesten van resolutien van officier en schepenen of regenten van Someren. 1681-1813 SR 140 pag

• Ordonnantien van schepenen van Someren	SO	66 pag
<i>Cat-nr.: 14-ESE7 Son en Breugel</i>		
• Dorpsreglement	DR	38 pag
<i>Cat-nr.: 14-ESE8 Lierop</i>		
• Keurboek van het Statendorp Lierop. 1776-1788	KB	13 pag
• Regesten van resolutien van schepenen van Lierop. 1727-1795	SR	91 pag
• Ordonnantien van schepenen van Lierop. 1727-1795	SO	23 pag
<i>Cat-nr.: 14-ESE9 Vlierden en Mierlo</i>		
• Keuren en breuken der heerlijkheid Vlierden. 1775	KB	7 pag
• Regesten van resolutien van drossaard en schepenen der heerlijkheid Vlierden. 1772-1806	SR	71 pag
• Ordonnantie van drossard en schepenen der heerlijkheid Vlierden. 1779-1787	SP	7 pag
• Scabinale ordonnantien van regenten der heerlijkheid van Mierlo. 1705-1795	SO	85 pag
<i>Cat-nr.: 14-ESE10 Veghel</i>		
• Inleiding		12 pag
• Keuren en breuken der gemeente Veghel	KB	22 pag
• Reglement op het schutten, enz. voor de gemeente van Veghel	RS	21 pag
• Reglement voor die van den dorpe van Veghel. 16-6-1662	DR	8 pag
<i>Cat-nr.: 14-ESE11 Glossarium</i>		
Glossarium van de ambts- en rechtstaal in Peelland		
• Jaargang 1968	GL	172 pag
• Jaargang 1969	GL	189 pag

Nueneen op het randje...

Auteurs: A.W.J.C. van den Boomen, Y.J. Henderson

Binnenkort zal de geboorteplek Opwetten, van Tonny van den Boomen, worden volgebouwd met woningen onder de 'prozaische' naam Nueneen West. 'Als het bouwplan Nueneen West is gerealiseerd, zijn de eeuwenoude agrarische gebieden met het daaraan gekoppelde jeugdsentiment omgevormd tot moderne wijken, Dit gaf Tonny samen met Yvonne Henderson een stimulans om de geschiedenis van dit gebied vast te leggen in een boek. Naast Opwetten worden ook Boord, Eeneind en Wettenseind onder de loep genomen. De aangrenzende buurtschappen Refeling en Vaarle maken het verhaal compleet. Verwacht geen 'pur sang' geschiedenisboek, maar een kijk- en leesboek dat u meeneemt op een virtuele wandeling door de genoemde buurtschappen.

De teksten zijn gebaseerd op nasporingen in archieven, aangevuld met herinneringen en de verhalen van honderden (oud-) inwoners die zich speciaal voor dit boek lieten interviewen. De verhalen worden visueel ondersteund met meer dan duizend, veelal bijzondere, foto's.

De twee schrijvers geven in dit boek een beeld van het leven van toen, voortschrijdend tot op het hedendaagse, als blijvende geheugensteun voor in de toekomst. En met enige zorg over de nabije toekomst van dit gebied.

Uitgave 2013 – 352 bladzijden - Cat-nr.: 14-BMN

Komt u zelf uit Nueneen of heeft u voorouders uit Nueneen dan is dit boek een aanrader. Maar ook als u een beeld wilt krijgen van 200 jaar of langer leven in agrarische buurtschappen, met daarin een enkele fabriek, meerdere kasteeltjes, molens, kroegen, verenigingslokalen en verenigingsleven, dan is dit een leuk boek.

Aanbod cursussen en workshops van NGV-afdeling KPL

Cursussen algemene informatie

De cursussen worden gecoördineerd door [de cursuscoördinator](#). Behalve voor de cursus Stamboomonderzoek voor beginners is er geen vaste planning voor de cursussen.

Er wordt een cursus gepland zodra er voldoende aanmeldingen zijn. Het maximum aantal deelnemers voor een cursus is tien, de cursus gaat door bij minimaal zeven deelnemers.

Je kunt je dus op elk moment aanmelden. Heb je belangstelling, meld je dan aan! Aanmelden via het [secretariaat](#).

Het cursusbedrag is gebaseerd op het kostendekkend zijn van een cursus. **Niet-leden betalen een toeslag.**

Kijk voor actuele gegevens op de afdelingspagina's op de website:

<https://www.ngv-afdelingen.nl/kpl/cursussen/>

Na aanmelding krijgen de deelnemers bij de bevestiging een cursuscode.

Als het minimum aantal deelnemers bereikt is, krijgt u nader bericht over de betaling en dergelijke.

Betalingen via **NL73 INGB 0589 6198 02** ten name van Penningmeester NGV; vermeld altijd minimaal KPL en de cursuscode.

Workshops algemene informatie

De workshops worden gecoördineerd door [de cursuscoördinator](#). De workshops zijn gericht op het oefenen van praktische vaardigheden in het genealogisch onderzoek.

Recente voorbeelden waren de workshop *Zoeken met WieWasWie*, *Zoeken in Familysearch* en *Zoeken in het BHIC*. Deze workshops waren steeds op aanmelding voltekend.

De workshops zijn "hands-on". De deelnemers brengen hun eigen apparatuur, laptop met voeding, mee.

Het is niet de bedoeling praktische zoekvragen van de deelnemers te beantwoorden. Het doel is het verbeteren van de zoekvaardigheid door te oefenen met de algemene en vooral met de meer geavanceerde zoekmethoden.

De workshops worden intensief begeleid. De groepsgrootte is daarom beperkt tot 16 personen.

Deelname is gratis voor onze leden.

Aanmelding via het secretariaat.

Cursus Stamboomonderzoek voor beginners

Deze cursus is bedoeld voor mensen die de eerste schreden gaan zetten in het stamboomonderzoek.

Inhoud:

Workshop 1: Inleiding in de genealogie:

Opzet van een stamboom, algemene begrippen en kennis van de bronnen.

Workshop 2: Stamboomonderzoek

De praktijk van het verzamelen en opslaan van de primaire gegevens, zoeken op internet, computerprogramma's.

Workshop 3: Van stamboom naar familiegeschiedenis

De primaire gegevens aanvullen vanuit speciale bronnen.

Workshop 4: Rechterlijke en notariële archieven

Akten van schepenbank en notaris. Rondleiding in archief.

Workshop 5: Bijzondere bronnen en publicaties

Militieregisters, criminele registers, verklaring van overlijden, cijnsregisters, publiceren van de stamboom.

Vijf avonden van 2,5 uur in het RHCe.

Breng mee: laptop met oplaadsnoer en notitieblok.

Deze cursus wordt gegeven door Anton Neggers in samenwerking met de Volksuniversiteit Eindhoven en het Regionaal Historisch Centrum Eindhoven.

Meer informatie [op onze website](#) en [op de website van de Volksuniversiteit](#)

Genealogie voor Gevorderden

Deze cursus is gericht op de gevorderde stamboomonderzoeker. Maar ook geschikt als opfriscursus en om kennis te maken met minder gebruikelijke bronnen.

Workshop 1: Bestuur en rechtspraak

- Leenstelsel, heerlijkheden en steden
- Schepenbank
- Vrijwillige rechtspraak: belangrijkste transacties: (erfdeling, testament en codicil, voogdijsstelling)
- Civiele en criminele rechtspraak
- Casuïstiek

Workshop 2: Grondbezit en genealogie

- Juridische consequenties
- Middeleeuwse bronnen: cijnsregisters
- Transport en vernadering
- Casuïstiek

Workshop 3: Religie en kerkelijke archieven

- Katholiek en protestant
- Invloed op het dagelijks leven
- Bronnen: canoniek recht, classis en kerkenraad
- Casuïstiek

Docent: Anton Neggers

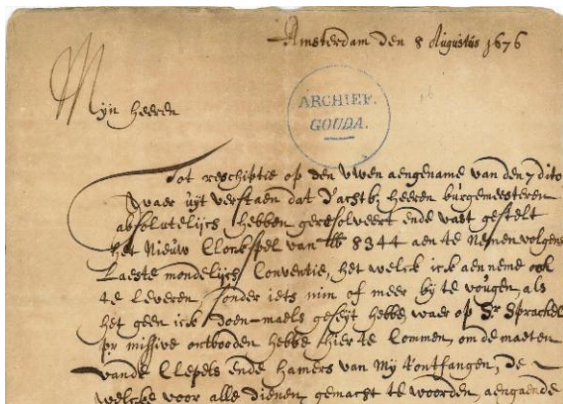
Drie avonden van 2 uur

Breng mee: laptop met oplaadsnoer en notitieblok

Paleografie I en II

Leer de oude handschriften lezen.

Er is een cursus voor beginners (Paleografie I) en een voor gevorderden (Paleografie II)

Opzet van de cursus:

Wekelijks maak je thuis enkele oefeningen. Deze worden vervolgens tijdens de les behandeld en toegelicht.

Docent: Ben Bal

Paleografie I

Cursus in 6 middagen van 2 uur in 't Trefpunt.

Breng mee: schrijfblok A4.

Paleografie II

Cursus in 6 middagen van 2 uur in 't Trefpunt.

Breng mee: schrijfblok A4.

Aldfaer I en II

Aldfaer I

Deze cursus is gericht op de beginnende gebruiker of de gebruiker met enige ervaring met Aldfaer.

Onderwerpen zijn onder andere: installatie, start met de stamboom, werken met Gedcom, koppelen van afbeeldingen en documenten, het maken van rapporten en overzichten. Bij de cursus wordt een handout uitgereikt.

ALDFAER

Aldfaer II

Aansluitende vervolgcursus gericht op de gevanceerde mogelijkheden van Aldfaer met als onderwerpen onder andere: onderhoud van de gegevens, tekstverfraaiing, groepen maken, bonusrapporten, koppeling met smartphone en tablet, maken van een website, grootformaat overzichten maken, zelf rapporten maken. Bij de cursus wordt een handout uitgereikt.

Docent: Johan van Hassel

Beide cursussen beslaan 3 middagen van 3 uur in 't Trefpunt.

Breng mee: laptop met laadsnoer en notitieblok.

GensDataPro

Deze cursus is gericht op de beginnende gebruiker of de gebruiker met enige ervaring met GensDataPro.

Workshop 1: Invoer

GensdataPro, stamboom aanmaken, gegevens invoeren, hoofdscherm, helpfunctie, instellingen, Geneagram, spiekscherm, datum en datumrekenen.

Workshop 2: Foto's

Volgorde corrigeren, getuigen invoeren, zoekscherm, mappen en bestanden, foto's, foto's met namen, Dossier-tabel.

Workshop 3: Selecteren

Tabellen sorteren, selectiescherm, exporteren naar Excel, exporteren naar papier.

Workshop 4: Bronnen

Bronnen, activiteiten, objecten, invoer vanuit WieWasWie, stamboom verwijderen.

Docent:

André Van Damme

Op vier avonden van 2,5 uur
in 't Trefpunt.

Breng mee: laptop met laad-
snoer en notitieblok.

Workshop Internetgebruik voor genealogen

In de afgelopen decennia is er steeds meer informatie die voor het onderzoek van een genealoog bruikbaar is online op internet beschikbaar gekomen. Tevens zijn archieven in sneltreinvaart bezig met het scannen van een deel van hun collectie om die vervolgens digitaal ter beschikking te stellen. Hoewel archiefbezoek voor de gevorderde genealoog voorlopig ook nog nodig is, is er al erg veel thuis achter de computer beschikbaar. Een groot deel van de DTB-boeken, gescand en soms ook al getranscribeerd, maar in toeneemende mate ook notarisarchieven, memories van successie, militie gegevens, schepenbank verslagen enz. enz.. Ook boeken, tijdschriften, kranten, artikelen enz. komen in toe-

nemende mate digitaal beschikbaar. Met Google, Wikipedia, talloze sites van heemkundeverenigingen, geschiedenissites, sites met graven, bidprentjes, info over kerken, dorpen, kloosters enz. is er een enorme hoeveelheid nuttige informatie voor een genealoog te vinden.

In deze workshop proberen we een overzicht te geven van nuttige internetsites, wat kan waar gevonden worden, waarbij we onder andere ingaan op de belangrijkste sites, archieven, sites met lezingen, workshops en cursussen, en erg belangrijke overzichtsites waar lijsten worden bijgehouden van honderden voor genealogen interessante sites. Ook zullen we online een aantal belangrijke sites laten zien en hoe je hierin kunt zoeken. Tot slot besteden we ook aandacht aan Duitse en Belgische sites en de rest van de wereld.

Op onze NGV-KPL internetsite zal een Excelfile gepubliceerd worden, waar je alle links die behandeld worden kunt vinden, gecategoriseerd met labels, aangevuld met vele interessante sites, in totaal bijna 500 links.

Op 19 april 2023 in het RHCE van 14.00 – 16.00 uur. Karel Spee en Anton Neggens geven een presentatie over dit onderwerp waarna je zelf aan de slag moet. Aan deze workshop zijn geen kosten verbonden. Alleen voor KPL-leden; maximaal 15 deelnemers. Aanmelden [via de secretaris](#).

Cursus Paleografie

Van 15 maart tot en met 19 april 2023 vindt van 13.30 – 15.30 uur in 't Trefpunt op zes woensdagen achter elkaar de cursus **Paleografie** plaats. Elders in dit tijdschrift staat de cursusinhoud genoemd. Deze cursus is op verzoek van oud-cursisten om het eerder geleerde op te frissen. Aanmeldingen voor deze opfriscursus naar de [cursuscoördinator](#). Cursusleider is Ben Bal. De kosten zijn voor leden ca. € 53; niet-leden betalen ca. € 77. Meer informatie staat op de KPL-site.

!! Gaat van start. Er zijn nog twee plaatsen beschikbaar !!

Cursus Aldfaer

ALDFAER

Een cursus **Aldfaer I** staat gepland voor 7 tot en met 21 april 2023. Drie vrijdagden ben je welkom in 't Trefpunt van 13.30 tot 16.30 uur. De cursusleider is Johan van Hassel. De cursusinhoud vind je op de KPL-site en elders in dit blad. Laptop met de laatste versie van dit programma erop meenemen. De kosten zijn voor leden ca. € 31; niet-leden betalen een opslag van € 5 per dagdeel.

!! Gaat van start. Nog enkele plaatsen beschikbaar !!

Cursus Stamboomonderzoek voor beginners

In samenwerking met de Volksuniversiteit en het RHCE biedt KPL weer de cursus **Stamboomonderzoek voor Beginners** aan.

Data: de maandagen 17, 24 april en 8, 15 en 22 mei 2023. De kosten bedragen € 89. Meer informatie via [de website van de Volksuniversiteit](#).

Via deze site ook aanmelden.

De cursus wordt gehouden in het RHCE, Raiffeisenstraat 18 in Eindhoven.

Geplande cursussen in 2023

GensDataPro op 2, 9, 16 en 23 juni 2023 van 13.30 – 15.30 uur. Laptop met de laatste versie van dit programma erop meenemen.

Genealogie voor Gevorderden op 11, 18 en 25 september 2023 van 19.30 – 21.30 uur. Laptop meenemen.

Paleografie voor Beginners op 4, 11, 18, 25 oktober en 1 november 2023 van 13.30 – 15.30 uur

Zie ook weer [de Agenda](#) op [de website van NGV-KPL](#).

Onderlinge ondersteuning en advies

Stamboomsprekuren

Onze afdeling biedt al jaren stamboomsprekuren aan aan onze leden en bezoekers van een aantal bibliotheken en instellingen. Dat betekende dat je regelmatig buiten de vakanties wel een of twee gelegenheden had om je onderzoeksvragen aan onze adviseurs stamboomonderzoek voor te leggen.

Onze partners zijn de Bibliotheken van Veldhoven, Geldrop, Eindhoven, Best, Eersel, Oirschot en Helmond en het Regionaal Historisch Centrum Eindhoven (RHCE).

Onze afdeling heeft een team van leden van 16 personen om deze activiteiten uit te voeren.

Planning stamboomsprekuren tot 1 juni 2023

Regionaal Historisch Centrum Eindhoven Studiezaal RHCE

vrijdagmiddag 10 maart 13.30 - 15.30
Raiffeisenstraat 18, 5611 CH Eindhoven

Bibliotheek Eersel

donderdag 16 maart 14.00 -16.00 uur
Dijk 7, 5521 AW Eersel

Bibliotheek Oirschot

dinsdag 28 maart 11.00 - 13.00 uur
de Loop 67, 5688 EW Oirschot

Bibliotheek Veldhoven

zaterdag 6 mei, 11.00 - 13.00
Meiveld 2, 5501 KA Veldhoven

Bibliotheek Geldrop

zaterdag 13 mei 11.00 - 13.00 uur
Heuvel 94, 5664 HN Geldrop

de Bibliotheek

ngv
Nederlandse
Genealogische
Vereniging

rhce

Advies en ondersteuning

Het spoor bijster

Hebt u een vraag waar u geen antwoord op weet, loopt u in uw onderzoek vast en weet u niet hoe u verder moet, kortom: bent u het spoor bijster, stuur dan een mailtje naar:

redactie-kpl@ngv.nl

We zullen op zoek gaan naar de juiste kennis en deskundigheid om uw mail van een antwoord te voorzien, onder voorwaarde dat we vraag en antwoord mogen publiceren in De Twee Kwartieren. En komen we er zelf niet uit, dan publiceren we uw vraag in de hoop dat een van onze lezers u op weg kan helpen met het antwoord.

Leden met specifieke deskundigheid bieden hun hulp aan

Velen van onze leden hebben door hun jarenlange ervaring met het stamboomonderzoek specifieke deskundigheid opgebouwd waar anderen veel baat bij kunnen hebben.

De volgende leden bieden zich aan en we hopen dat er zich veel anderen zullen melden met hun specifieke deskundigheid.

Je kunt per e-mail je specifieke vraag voorleggen aan:

[Theo van Rooijen](#) voor het transcriberen van akten in Duits oud schrift

[Dik Jager](#) voor onderzoek in Groningen met name in Oldambt voor 1900 en de familienaam Jager in Groningen.

[Peter Roosenboom](#) voor onderzoek in de regio Nijmegen,

Wijchen, Mook, Cuijk, Boxmeer, Groesbeek, Gennep, Bergen (Lb) en in Duitsland: Kleef, Goch, Emmerik, Kalkar.

Heb je ook een specifieke deskundigheid, meld je dan bij de redactie als je er anderen mee wilt helpen.

Denk ook aan het lezen en interpreteren van de katholieke doop- trouw- en begraafakten in het Latijn.

Of het lezen en interpreteren van de Franstalige akten uit de Franse tijd.

Zo helpen we elkaar verder!

Hulp bij je genealogieprogramma

GensDataPro	André Van Damme	e-mailadres
Aldfaer	Johan van Hassel	e-mailadres
Reunion	Tony Klomp	e-mailadres
PRO-GEN	Ben Bal	e-mailadres
GRAMPS	Peter Roosenboom	e-mailadres
Webtrees	Peter Roosenboom	e-mailadres
Family Historian	Karel Spee	e-mailadres

Gebruik KadasterArchiefviewer

KadasterArchiefviewer

Vanaf 1 juni 2021 heeft NGV-afdeling Kempen- en Peelland een eigen KadasterArchiefviewer-account! Met dit account kunt u als lid van onze afdeling kosteloos vanuit huis historisch onderzoek doen in de Kadastrale archieven. Het Kadaster geeft informatie over de percelen, de eigenaren en de landmetingen van 1832 tot heden.

bron foto: GEN. magazine CBG

Hoe werkt het?

Het abonnement wordt beheerd door Carola Cauven-van Balkom. Wanneer u interesse hebt, stuurt u een e-mail naar publicrelations-kpl@ngv.nl. In die mail vermeldt u uw naam

en lidmaatschapsnummer. U krijgt vervolgens een mail terug met daarin de inloggegevens voor de KadasterArchiefviewer. Omdat we met dit abonnement als vereniging beschikken over maar drie gelijktijdige accounts krijgt u de toegang voor twee weken. Mochten er al aanmeldingen vóór de uwe zijn, dan komt u automatisch op de wachtlijst te staan en ontvangt u bericht wanneer u aan de beurt bent en toegang krijgt.

Het gebruik van de KadasterArchiefviewer is verre van simpel. De oogst is echter vaak zeer rijk!. Het loont zeker de moeite om eerst de videolezing van Arnoud van Erp te volgen in ons Youtubekanaal. [Zie hier voor de toegang.](#)

Je kunt ook dit informatief artikel downloaden over de KadasterArchiefviewer van Ad van Liempt op de site van Brabantsheem: [link](#)

Zie ook de informatie [op de site van het Kadaster.](#)

In het nummer van De Tweekwartieren van september 2021 werd op pagina 9 [het HisGisproject](#) beschreven. Afhankelijk van in welk deel van Nederland u onderzoek doet, kan dat veel ondersteuning bieden.

Van Brabant is [Breda en omgeving](#) verwerkt, een deel van [midden-Brabant](#) en een deel van [Oost-Brabant](#), inclusief [Nuenen](#).

Zoeken in Duitsland

MATRICULA

<https://data.matricula-online.eu/en/>

Een zeer uitgebreide website met online doorbladerbare scans van voornamelijk rooms-katholieke kerkboeken uit Duitsland, Zwitserland, Oostenrijk, Polen, Servië, Luxemburg, Bosnië en Herzegovina, Slovenië en Italië. Je kunt de site vinden in het Engels, Duits of b.v. Spaans. Via de kaart van West-Europa kun je verbijzonderen door op een streek of plaats te klikken. Dan wordt duidelijk dat je hier veel voornamelijk RK doop-, trouw- en begraafboeken vindt, die je ook daadwerkelijk kunt inzien. Voor Nederlanders is deze site extra interessant omdat je er veel voorouders van Nederlandse afkomst kan vinden in de streek die aan Nederland grenst.

Matricula

GEDBAS

<https://gedbas.genealogy.net/>

Zoekmachine in Duits of Engels, waarmee je in grote databanken kunt zoeken. Je vindt er GenWiki, familieboeken, adresboeken, familie-aankondigingen, grafstenen en Meta Search. Met Meta Search zoek je direct in alle bestanden.

Verein für
Computergenealogie

genealogy.net
genealogienetz.de

ARCHION

<https://www.archion.de/>

Ook via deze website kun je in heel Duitsland zoeken. Vooral Protestantse kerkregisters. Je moet je wel (kostenloos) registreren. En dan is het mogelijk om te zoeken of er informatie voor je stamboomonderzoek beschikbaar is. Wil je een acte aanvragen of kopiëren dan moet je je aanmelden en kiezen uit een aantal passen.

Voor toegang tot de digitale kopieën is een vergoeding verschuldigd. De passen verlopen na de geselecteerde tijdsperiode en worden niet automatisch verlengd.

De algemene informatie en het zoeken of een specifiek kerkregister digitaal beschikbaar is, is vrij toegankelijk. Let op: alleen de kerkregisters met een groene achtergrond zijn digitaal beschikbaar. Het forum kan ook gratis worden gebruikt, maar u moet zich registreren om te kunnen posten.

Toegang is via een browser, de toegang is beperkt tot één apparaat per gebruikersaccount. Met elke geselecteerde pas kunt u een bepaald aantal downloads uit de kerkregisterviewer uitvoeren. De download is in pdf-formaat. Om de gedownloade documenten te lezen, moet u een pdf-reader installeren, die u op de website kunt downloaden.

www.archion.de

Digitaal zoeken in en om onze regio

Regionaal Historisch Centrum Eindhoven:	Heemkundekring Nuenen De Driehornick
Brabants Historisch Informatie Centrum (Den Bosch)	Gemeentearchief Gemert-Bakel
Regionaal Archief Tilburg	Gemeentearchief Venray
West-Brabants Archief	Heemkundekring Weerderheem Valkenswaard
Stadsarchief Breda	vruger.nl over Zeelst en over psychiatrische inrichtingen
Erfgoed 's-Hertogenbosch	Familysearch bestanden per plaatsnaam
Erfgoedhuis Weert	Familysearch Burgerlijke Stand Noord-Brabant
Regionaal Historisch Centrum Limburg	Familysearch DTB-boeken Noord-Brabant 1473-1965
Brabantcollectie Universiteit Tilburg	Familysearch Bevolkingsregisters Noord-Brabant
Nederlands Bidprentjes Archief	Historische Vereniging Brabant
Heemkundekring Helmond	Brabants Erfgoed
Historische Geografie Brabant	Familiekunde Vlaanderen - regio Kempen
Heemkundekring Oirschot	BSKempen-burgerlijke stand Antwerpse Kempen

Agenda

Maart

za 4	Voorzittersoverleg NGV	13.30 - 16.00	
vr 10	Stamboomcafé RHCe	13.30 - 15.30	RHCe
di 14	Ledenavond lezing Wie schrijft, die blijft door Jos Grimmelikhuizen	19.30 - 21.00	Trefpunt
wo 15	Start cursus Paleografie	11.00 - 13.00	Trefpunt
do 16	Stamboomcafé bibliotheek Eersel	14.00 - 16.00	Eersel
za 25	Ledencontactdag	13.30 - 16.30	Trefpunt
di 28	Stamboomcafé bibliotheek Oirschot	11.00 - 13.00	Oirschot

April

do 6	Vergadering bestuur KPL	19.30 - 22.00	Trefpunt
vr 7	Start cursus Aldfaer	13.30 - 16.00	Trefpunt
di 11	Ledenvergadering en lezing Kroon en Kroonenburgh door Ferry Kroon	19.30 - 22.00	Trefpunt
di 19	Workshop Internetgebruik voor genealogen	14.00 - 16.00	RHCe

Mei

za 6	Stamboomcafé bibliotheek Veldhoven	11.00 - 13.00	Veldhoven
di 9	Lezing: Mijn NSB-opa door Paul Strack van Schijndel	19.30 - 22.00	Trefpunt
do 11	Vergadering bestuur KPL	19.30 - 22.00	Trefpunt
za 13	Stamboomcafé bibliotheek Geldrop	11.00 - 13.00	Geldrop

Voor actuele gegevens raadpleeg onze [afdelingsagenda op de website](#)

Bestuur

Bestuursvergaderingen

Het Bestuur vergadert op 6 april en 11 mei 2023.

Voor onderwerpen waarvan je wilt dat het Bestuur die bespreekt, mail je [de secretaris](#).

Bestuursleden gezocht

Omdat Ria van Dingenen in april zal aftreden, vragen we julie eens goed na te denken om de afdeling te helpen. Vanaf april 2023 is er sowieso een nieuwe 2de secretaris nodig. Deze vervangt in geval van nood de secretaris. Voor de volgende taken zijn er bestuursleden nodig: onderhouden contacten met 't Trefpunt, het coördineren van cursussen. Binnen het Bestuur kunnen (andere) taken herverdeeld worden.

In elk geval zoeken we iemand voor de **Evenementencommissie** om de plaats van Ria in te nemen. Geschatte tijd: 20 à 30 uur per jaar.

Neem eens contact op met de [voorzitter](#) of [secretaris](#). Die kunnen je vertellen hoeveel tijd het kost en hoe verrijkend het kan zijn. Met slechts twee bestuursleden erbij neemt de belasting per bestuurslid enorm af!

Bestuursbesluiten december tot en met januari

- Er kan een tweede banner ten behoeve van de Stamboomcafés worden aangeschaft.
- De Procedure Nieuwe Leden wordt goedgekeurd.
- Op de KPL-site staan in de Agenda voortaan de data van alle activiteiten in 2023.
- De cursus Genealogie voor Gevorderden mag eventueel gegeven worden via de Volksuniversiteit.

AfdelingsLedenVergadering 11 april 2023

Voorafgaand aan de lezing begint op 11 april om 19.30 uur de AfdelingsLedenVergadering (ALV). Belangrijkste onderdeel is het secretariële en financiële Jaarverslag over het jaar 2022. Een ander agendaonderdeel - naast de Algemene Vergadering (AV) van de NGV op 22 april 2023 – is het (her)benoemen van nieuwe bestuursleden.

Ria van Dingenen is aftredend en niet herkiesbaar. Anton Neggers is ook aftredend en stelt zich herkiesbaar als voorzitter van onze afdeling.

Leden die het Bestuur willen versterken kunnen zich tot 14 dagen voor de vergadering aanmelden.

De uitnodiging, de agenda en de stukken worden aan de KPL-leden apart toegestuurd. Op de NGV-site zijn na inloggen de agenda en de stukken van de AV beschikbaar.

Mutaties ledenlijst

Na 1 december hebben 6 leden opgezegd, 2 zijn geroyeerd, 2 zijn overleden en 6 mensen zijn juist lid geworden. Dat betekent dat het aantal leden per 1 februari van 229 is gedaald naar 225.

Voor correspondentie aan de NGV gebruik je het postadres: NGV, postbus 50, 3980 CB Bunnik onder vermelding van het lidmaatschapsnummer.

Informatie NGV-KPL

Website NGV	https://ngv.nl/
Website NGV-KPL	https://ngv-afdelingen.nl/kpl
Facebookpagina Kempen- en Peelland	link
Youtubekanaal DeTweeKwartieren	link
Beheer KadasterArchiefviewer:	e-mailadres
Bibliotheek NGV-KPL	e-mailadres
Redactie De Twee Kwartieren	e-mailadres
De Twee Kwartieren op website NGV	link

Bestuur van de afdeling Kempen- en Peelland

Contact: secretaris-kpl@ngv.nl
Wamberg 48, 5653 KV Eindhoven

Anton Negers	voorzitter, redactie DTK, afgevaardigde AV-NGV	e-mailadres
Dik Jager	secretaris, ledenadministratie, webredacteur	e-mailadres
Karel Spee	penningmeester, bibliotheek	e-mailadres
Ria van Dingenen	2e secretaris, lezingen, cursussen	e-mailadres
Peter Roosenboom	public relations, eindredactie DTK, stamboomcafés	e-mailadres
Carola Cauven-van Balkom	public relations, facebook, kadasterarchiefviewer	e-mailadres
Vacature		
Vacature		